

Jaarplan 2013

Timon Jaarplan 2013
ten behoeve van de provincie Utrecht, de stadsregio Rotterdam,
de gemeente Rotterdam en de gemeente Amsterdam.

September 2012

Inhoudsopgave	Pagina
Voorwoord	4
1. Beleid	6
1.1. Algemeen beleid / visie	6
1.1.1. Cliëntprofielen	8
1.2. Continuering beleid	10
1.3. Nieuw beleid	10
2. Regio Utrecht: Beleid in relatie tot cliëntprofielen	14
2.1. Zorgprogramma's voor jongeren en gezinnen in crisissituaties	14
2.2. Zorgprogramma's voor jongeren en jongvolwassenen met meervoudige problemen en het gezin	16
2.3. Zorgprogramma's voor tienermoeders, tienermeiden en het gezin	20
3. Regio Rotterdam: Beleid in relatie tot cliëntprofielen	24
3.1. Zorgprogramma's voor jongeren en jongvolwassenen met meervoudige problemen en het gezin	26
3.2. Zorgprogramma's voor tienermoeders, tienermeiden en het gezin	28
4. Regio Amsterdam: Beleid in relatie tot cliëntprofielen	30
4.1. Zorgprogramma's (jong)volwassenen met meervoudige problematiek en hun context	30
4.2. Zorgprogramma's voor tienermoeders, tienermeiden en het gezin	31
5. Kwaliteit en effectiviteit van het zorgaanbod	33
5.1. Kennis en innovatiecentrum	33
5.2. Structuur in kennis en innovatiemanagement	33
5.2.1. Kennisgroep Middelengebruik	33
5.2.2. Kennisgroep Veiligheid	34
5.2.3. Kennisgroep Diversiteit en beschermjassen	34
5.2.4. Kennisgroep Gehechtheid en werkalliantie	35
5.3. Opleidingsadvies	35
5.4. Beleid Timon ten aanzien van de aanbevelingen commissie Samson	35

6.	Certificering en kwaliteitszorg	37	
	6.1. Cliëntbeleid en vertrouwenspersoon	37	
7.	Facilitaire zaken, huisvesting en organisatie		39
8.	Samenwerkingsrelaties	40	
9.	Personeel	41	
10.	Financiële administratie, registratie beleid en control	42	
	10.1. Knelpunten kansen en bedreigingen	42	
	Begrippenlijst		44
	Bijlagen	45	

Voorwoord

Dit jaarplan is tot stand gebracht op basis van verkenningen, gesprekken en afstemmingsoverleg met collega-zorgaanbieders voor Jeugd en Opvoedhulp en de Bureaus Jeugdzorg in de twee regio's waarin Timon als aanbieder van jeugdzorg actief is; maar ook met ketenpartners uit diverse aandacht domeinen zoals zwerfjongerenbeleid en maatschappelijke opvang; met beleidsmedewerkers van gemeenten; met collega's in diverse zorgvernieuwingsprogramma's en – niet in de laatste plaats – op basis van de inbreng van betrokken en bekwame medewerkers van Timon. Het jaarplan is het tastbare resultaat van vele besprekingen en evaluaties waarin 'de jongeren en de ontwikkelingen in hun hulpvraag' steeds centraal hebben gestaan.

Omdat de cliënt en zijn vraag centraal staan en leidend zijn voor een goede uitvoering van de hulp hebben we de mensen 'uit de praktijk' - die aanlopen tegen de dagelijkse knelpunten en vragen - nauw betrokken bij de opstelling van de plannen.

Hulpverleners is mensenwerk. Onze hulpverleners zijn degenen die zich inspinnen voor 'onze' jongeren. Het past ons dan ook hen te bedanken voor hun inbreng en we hopen uiteraard dat de gezamenlijk opgestelde plannen eraan bijdragen om jongeren zo tijdig mogelijk, op maat en effectief te helpen. Bij voorkeur en waar mogelijk thuis, in hun eigen omgeving. Wanneer dat (tijdelijk) niet kan, op een plaats die daar zo dicht mogelijk bij in de buurt komt. En altijd gericht op het zoveel mogelijk vasthouden en herstellen van de band met thuis.

Beleidsaccenten

De eigen kracht van de jeugdige en zijn gezin vormt ook in 2013 het uitgangspunt voor ons beleid. Dit geldt ook voor het systematisch meten van de effecten van onze interventies. Dit jaarplan maakt duidelijk dat Timon in de provincie Utrecht - samen met andere ketenpartners - opnieuw stevig inzet op het sneller kunnen helpen van jongeren in crisissituaties. Zodat jongeren daar kunnen blijven waar ze, als het goed en verantwoord is, het beste kunnen opgroeien.

Ook beperking van de instroom door o.a. nauwe samenwerking met gemeentelijke instellingen staat hoog op onze agenda, zowel in de provincie Utrecht als in de Stadsregio Rotterdam. In 2013 richten we ons nadrukkelijk op het voorkomen en waar mogelijk het verkorten van uithuisplaatsingen en het bieden van alternatieven voor leef- en behandelgroepen.

In de provincie Utrecht doen we een voorstel om op korte termijn een intensief kamertrainingscentrum (KTC) voor tienermeiden beschikbaar te stellen. Hiermee verminderen we doorstroomproblemen voor oudere jeugd die wel een behandelprogramma afsluiten maar vervolgens niet naar huis terug kunnen en niet zelfstandig kunnen wonen. Daarnaast doen we een voorstel om de uitstroom uit de jeugdzorg te faciliteren door het inzetten van een aanbod Begeleid Wonen Jeugdzorg, als verbindende schakel tussen het Jeugdzorgdomein en het gemeentelijk domein. In de Stadsregio Rotterdam stellen we een vernieuwend onderwijs-zorgarrangement voor, waarbij we een beroep doen op de gereserveerde vernieuwingsgelden.

In dit jaarplan besteden we in vergelijking met voorgaande jaren ruime aandacht aan ontwikkelingen binnen het Utrechtse jeugdzorgaanbod van Timon. Dit heeft niets te maken met onderwaardering van het stadsregionale aanbod in de regio Rotterdam, maar met de eis van de provincie Utrecht om in het jaarplan nadrukkelijk aandacht te schenken aan een groot aantal subsidiecriteria.

Timon zet in 2013 haar beleid voort dat zich richt op nazorg en het organiseren van doorlopende zorglijnen voor jongeren die 18 jaar zijn geworden. We zullen ook nadrukkelijk participeren in pilots om onze kennis en know how van de jeugdzorg zo vroeg mogelijk beschikbaar te stellen in het gemeentelijke voorveld. Goede aansluiting dus, niet alleen bij de 'achterdeur' van de jeugdzorg maar ook bij de 'voordeur'.

Timon hoopt dat het voorliggende plan voor 2013 een goede basis biedt voor een doeltreffende uitvoering van zorg voor jongeren, jongvolwassenen en hun ouders, en de samenwerking met alle partijen die daarin een essentiële rol zullen spelen.

De Raad van Bestuur,

Hannie Olij
Johan van der Veer

1. Beleid

1.1. Algemeen beleid / visie

Timon is een organisatie voor jeugdzorg en (jong)volwassenenzorg. We zijn met name werkzaam in de regio's Utrecht, Rotterdam en Amsterdam. Timon biedt jeugdzorg - stadsregionaal (Rotterdam) en provinciaal (Utrecht) - binnen de kaders van de Wet op de Jeugdzorg (oudere jeugd 12 – 18(23) jaar). In de regio Rotterdam, de Provincie Utrecht en de regio Amsterdam bieden we ook doorlopende zorglijnen voor jongvolwassenen (18 – 23 jaar) op basis van AWBZ en gemeentelijke financiering.

Onze missie

De missie van Timon is: jongeren en jongvolwassenen helpen bij problemen met opgroeien op de weg naar zelfstandigheid en volwassenheid en ouders helpen bij problemen met opvoeden. De motivatie en inspiratie om die hulp te bieden vindt Timon in de christelijke levensovertuiging. Maar iedere jongere of ouder, ongeacht levensovertuiging, kan een beroep doen op Timon. We respecteren de levensovertuiging van iedere hulpvrager ten volle.

Herstel gezinsband centraal

Timon helpt jongeren en gaat uit van de kracht van de jongere en zijn systeem. In onze visie kan een jongere het beste opgroeien in zijn eigen omgeving. Wij streven er daarom naar de jongere zo lang mogelijk thuis of in zijn eigen omgeving te laten wonen en daarbij gebruik te maken van de eigen kracht en de kracht in het netwerk van de jongere – mits dat veilig en verantwoord is. Als het nodig is dat een jongere uit huis wordt geplaatst, dan zetten we ons in om dit zo kort mogelijk te laten duren – maar tegelijkertijd zo lang als nodig. Timon streeft er vervolgens naar jongeren zodra het kan terug te laten keren naar het gezin, waar mogelijk en nodig met vormen van (contextuele) gezinsbegeleiding. Herstel van de gezinsband staat altijd centraal. Bij voorkeur bieden we dus hulp in de eigen woon- en leefomgeving en het eigen netwerk, of binnen een context die daar zo dicht mogelijk bij komt.

Versterken van het netwerk

De hulp die Timon biedt, kenmerkt zich onder meer door de contextuele benadering en door competentiegerichte en community-based aanpak. Dit betekent dat het leren leven met loyaliteit met ouders, gezinsleden en familie een centrale plaats inneemt binnen de geboden hulp. Het betekent ook dat we ons in alle vormen van hulpverlening richten op het versterken van de competenties van de jongere. Community-based wil zeggen dat het in ons werk met de jongeren essentieel is om het gezin, de familie en het sociale netwerk van de jongere in te schakelen, te ontwikkelen en/of te re-activeren. Het opbouwen, verbeteren en verstevigen van deze netwerken leidt tot betere voorwaarden voor opvoeden, opgroeien en volwassen worden en tot betere maatschappelijke participatie.

Competenties benutten

Hulpverleners van Timon benutten zoveel mogelijk de competenties van de jongere en zijn gezin en versterken de eigen kracht en het probleemoplossend vermogen (empowerment). De wensen en behoeften van de jongere en zijn gezin staan centraal tijdens het hulpverleningsproces en in de organisatie van de hulp. Om de zelfredzaamheid van de jongere, zijn gezin en netwerk op al zijn levensgebieden te versterken, werkt Timon bij voorkeur nauw samen met andere organisaties in de keten. Waar geen of (te) weinig netwerk aanwezig is, biedt Timon – al dan niet in samenwerking met andere zorgaanbieders – tijdelijk een vervangend woon- en leefverband waarbinnen we de hulp kunnen aanbieden.

Van residentiële naar ambulante

Op basis van de veranderende vraag heeft Timon de afgelopen jaren ingezet op afbouw van residentiële bedden en de vrijkomende middelen ingezet voor specifieke ambulante vormen.

Dit beleid willen we de komende jaren versterkt doorzetten. Een goed voorbeeld hiervan is het in ontwikkeling zijnde onderwijs-zorgprogramma waarmee we nog dichter aansluiten bij het reguliere onderwijs om schooluitval te voorkomen. Wanneer dit succesvol blijkt, kan Timon de capaciteit van haar dagbehandelingsaanbod wellicht terugbrengen.

Participatie vrijwilligers

Het inschakelen van ondersteunende of tijdelijke vervangende sociale netwerken met de inzet van vrijwilligers is verweven in de zorgvisie van Timon. Het maakt het mogelijk om de hulpverlening zoveel mogelijk binnen de context van 'het gewone leven' te laten plaatsvinden. De Timon woongroep - een vorm van de begeleid wonen van Timon - is in Nederland een nog steeds uniek model. Hierbij is de professionele voorziening ingebed in een ondersteunend sociaal netwerk. Ook de 'maatjesprojecten' van Timon zijn hiervan een goed voorbeeld.

Kleinschalig

Timon werkt grotendeels vanuit kleinschalige voorzieningen die deel uitmaken van de sociale infrastructuur in wijken en steden en kiest hierbij voor het werken met bewezen effectieve interventies. In dit kader werken we met een meerjarig programma om de effecten van geboden programma's te beschrijven en te meten. In dit jaarplan lichten we dit nader toe bij de beschrijving van ons kwaliteitsbeleid.

Vraaggericht, op tijd en op maat

Het beleid van Timon van de afgelopen jaren en voor 2013 is erop gericht die hulp te ontwikkelen en aan te bieden waar vraag naar is. Hulp op maat, die tijdig is en werkt. Hulp die past binnen de opgebouwde expertise en de sterke punten van onze organisatie en die aansluit op uitvoerings- en vernieuwingsprogramma's van rijk, provincie(s), stadsregio en zorgkantoren en op de transitieprogramma's van gemeentes.

Meegaan in de ontwikkelingen

De komende transities c.q. stelselwijzigingen met betrekking tot de AWBZ en de jeugdzorg nemen daarbij een belangrijke plaats in. De belangrijkste wijzigingen lijken te zijn:

- de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de extramurale begeleiding van de AWBZ en de jeugdzorg komt integraal bij de gemeente te liggen;
- de financieringsstromen worden gebundeld;
- de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) vormen de front office voor de jeugdzorg;
- het beroep op jeugdzorg moet worden verminderd;
- de bureaucratie moet worden beperkt.

Dichter bij de cliënt

De achterliggende drie jaren is Timon ingericht op het horizontaal sturen op individuele hulptrajecten, op uitstroom en effectiviteit. Het instroomproces van cliënten hebben we hierop aangepast: per regio één zorgloket, gericht op maximale vraagsturing. Hiermee bieden we de hulp eerder en dichter bij de cliënt en diens netwerk.

Ons hulpaanbod voor jongeren kenmerkt zich door zoveel mogelijk doorlopende zorglijnen, zonder financiële of inhoudelijke 'knip'. Hierbij werken we zoveel mogelijk samen met (intersectorale) partners in de zorg. Belangrijke elementen en uitgangspunten hierbij zijn het integraal organiseren van de zorg, terugdringen van de instroom en de gebruiksduur van zwaardere (residentiële) jeugdzorg en een effectieve sturing op resultaten.

In dit kader heeft Timon de afgelopen jaren meerdere convenanten gesloten, zowel in de provincie Utrecht als de stadsregio Rotterdam. Ook hebben we nieuwe vormen van (intersectorale) samenwerking ontwikkeld. Dit blijft in 2013 onze inzet.

Samenhang en samenwerking

Timon werkt op meerdere terreinen en in diverse vormen samen met een groot aantal organisaties. Deze samenwerking richt zich op het zoveel mogelijk voorkomen en opheffen

van drempels die een zo soepel en naadloos mogelijke samenhangende zorgverlening in de weg kunnen staan. Deze (intersectorale) samenwerking betreft naast Bureau Jeugdzorg en collega-organisaties voor Jeugd en Opvoedhulp onder meer gemeentelijke welzijnsvoorzieningen en organisaties voor Maatschappelijke Opvang, consultatiebureaus, GGD. Maar ook regulier onderwijs (PO, VO en ROC) en speciaal onderwijs (REC 4), GGZ en GGZ Verslavingszorg, politie en justitie.

Lokale zorgketen

Waar het gaat om nazorg speelt Timon een belangrijke rol bij de inbedding van zorg in de lokale zorgketen. Dit komt voort uit het feit dat Timon binnen de jeugdzorg een oudere doelgroep heeft die - na een meer of minder intensief jeugdzorgtraject - uit dient te stromen naar het gemeentelijke domein waar Timon eveneens een belangrijke speler is. Timon biedt nazorg in de vorm van begeleid wonen en hulp bij de inbedding in de maatschappij met een wijkgerichte aanpak.

Daarnaast participeert Timon in de lokale zorgketen bij haar onderwijs-zorgarrangementen en bij haar intensieve samenwerking met Centrum Maliebaan (per 1 januari 2013 geheten: Victas). Met deze laatste partner wil Timon concepten ontwikkelen en aanbieden in het lokale domein op het terrein van preventie en vroegsignalering.

Bekostiging

Bekostiging van de modules, zorgprogramma's en de programma's 'in ontwikkeling' vindt op verschillende manieren plaats: subsidie op grond van de Wet op de Jeugdzorg (Provincie Utrecht en stadsregio Rotterdam), AWBZ, onderwijssubsidie, gemeentelijke subsidie (diverse subsidietitels) en particuliere bijdragen.

Scherpe doelgroepbepaling

In 2008 heeft Timon al het initiatief genomen voor een nauwkeurige bepaling en omschrijving van de doelgroepen van de diverse voorzieningen en de bijbehorende cliëntprofielen. De afgelopen jaren zijn de diverse zorgprogramma's voor deze groepen steeds scherper bepaald en beschreven. Onder meer binnen het project Modulebeschrijvingen met het Nederlands Jeugdinstituut.

Timon biedt binnen de kaders van de jeugdzorg (tot 18/23 jaar) zorgprogramma's voor drie doelgroepen:

- 1) Jongeren en hun gezinnen in crisis;
- 2) Jongeren en jongvolwassenen (18 – 25 jaar) met meervoudige problemen en hun gezin;
- 3) Tiernmoeders, meiden en het gezin.

De uitwerking van deze drie doelgroepen naar de cliëntprofielen zijn terug te vinden in de volgende paragraaf.

1.1.1. Cliëntprofielen

A. Jongeren en hun gezinnen in crisis

De zorgprogramma's die Timon binnen deze doelgroep biedt, richten zich op volgende cliëntprofielen van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI):

- **2A** Het gezin heeft behoefte aan begeleiding om de opvoedingsvaardigheden van ouders en de communicatie/interactie in het gezin te verbeteren. Timon biedt hiervoor de module Ambulante Spoedhulp (ASH) en Intensief Ambulant bij Crisis (IAC).
- **2B** Het gezin heeft behoefte aan begeleiding om de opvoedingsvaardigheden van ouders en de communicatie/interactie in het gezin te verbeteren. De hulp dient tevens om de veiligheid van de jeugdige te waarborgen. Timon biedt hiervoor de module Signs of Safety (SOS).
- **10A** De jeugdige heeft een tijdelijk vervangende woonsituatie nodig met een (residentieel) behandelklimaat en aanvullende individuele behandeling gericht op het verminderen van ernstige gedragsproblemen, zodat de jeugdige weer *thuis* kan gaan wonen. Het gezin heeft gezinsbehandeling nodig om terugkeer van de jeugdige in het

gezin mogelijk te maken. Timon biedt hiervoor de module crisisopvang in combinatie met ASH of Multi Dimensionele Familie Therapie (MDFT).

B. Jongeren met meervoudige problemen en hun gezin

De zorgprogramma's die Timon binnen deze doelgroep biedt, richten zich op volgende cliëntprofielen van het NJI:

- **2A** Het gezin heeft behoefte aan begeleiding om de opvoedingsvaardigheden van ouders en de communicatie/interactie in het gezin te verbeteren. Timon biedt hiervoor de module Gezin Centraal, MDFT en contextuele gezinsbegeleiding.
- **2B** Het gezin heeft behoefte aan begeleiding om de opvoedingsvaardigheden van ouders en de communicatie/interactie in het gezin te verbeteren. De hulp dient tevens om de veiligheid van de jeugdige te waarborgen. Timon biedt hiervoor de module SOS.
- **2C** Het gezin heeft behoefte aan begeleiding om de opvoedingsvaardigheden van ouders en de communicatie/interactie in het gezin te verbeteren. De jeugdige heeft daarnaast behoefte aan individuele hulp en/of dagbehandeling (bijv. om te leren omgaan met (de gevolgen van) ingrijpende gebeurtenissen en/of eigen problematiek, om te leren een dagbesteding te vinden/houden). Timon biedt hiervoor de module Focus, in combinatie met MDFT.
- **4** De jeugdige heeft behoefte aan begeleiding gericht op het vinden/houden van een dagbesteding en/of vermindering van/leren omgaan met eigen problematiek. Timon biedt hiervoor de module Focus, in combinatie met MDFT.
- **5A** De ouders hebben behoefte aan individuele hulp voor het leren van specifieke opvoedingsvaardigheden, om beter te leren omgaan met de problemen van de jeugdige, zodat deze problemen verminderen en/of hanteerbaar worden voor ouders. Timon biedt hiervoor de modules Gezin Centraal en MDFT.
- **9A** De jeugdige heeft behoefte aan een permanent vervangende residentiële woonsituatie, gericht op het leren van vaardigheden om zelfstandig te kunnen gaan wonen. Timon biedt hiervoor de module Kamertrainingscentrum Bunnik in combinatie met de module contextuele gezinsbegeleiding.
- **9B** De jeugdige heeft behoefte aan een permanent vervangende residentiële woonsituatie, gericht op het leren van vaardigheden om zelfstandig te kunnen gaan wonen. De jeugdige heeft daarnaast een aanvullende behandeling nodig, gericht op de vermindering van gedragsproblemen en/of het verminderen van/leren omgaan met (de gevolgen van) een psychiatrische stoornis/ernstige psychische problematiek van de jeugdige. Timon biedt hiervoor de modules behandelgroep in combinatie contextuele gezinsbegeleiding.
- **10A** De jeugdige heeft een tijdelijk vervangende woonsituatie nodig met een (residentieel) behandelklimaat en aanvullende individuele behandeling gericht op het verminderen van ernstige gedragsproblemen, zodat de jeugdige weer *thuis* kan gaan wonen. Het gezin heeft gezinsbehandeling nodig om terugkeer van de jeugdige in het gezin mogelijk te maken. Timon biedt hiervoor de module behandelgroep in combinatie met MDFT.
- **10B** De jeugdige heeft een tijdelijk vervangende woonsituatie nodig met een (residentieel) behandelklimaat en aanvullende individuele behandeling gericht op het verminderen van ernstige gedragsproblemen, zodat plaatsing in een *vervangende gezinssituatie* mogelijk wordt. Timon biedt hiervoor de module behandelgroep.

C. Tienermoeders, meiden en het gezin

De zorgprogramma's die Timon binnen deze doelgroep biedt, richten zich op de volgende cliëntprofielen van het NJI:

- **9C** De jeugdige heeft behoefte aan een permanent vervangende woonsituatie, gericht op het leren van vaardigheden om zelfstandig te kunnen gaan wonen, met zorg voor de relatie jeugdige (tienermoeder) en baby (veiligheid en

opvoedingsvaardigheden) en begeleiding voor vermindering eigen problematiek. Timon biedt hiervoor de module Talita en ambulante opvoedondersteuning voor tienermoeders.

Op basis van deze cliëntprofielen kan geconstateerd worden dat Timon binnen het jeugdzorgstelsel de doelgroep met categorie middel zwaar tot zware problematiek in haar voorzieningen helpt, te weten: jongeren met meervoudige en complexe problematiek. In de benchmark zoals in de bijlage van de vraag- en aanbodanalyse van Bureau Jeugdzorg weergegeven, blijkt dat Timon zich met haar NDUZ-tarief (Domein Niet Uitstroom gestuurde Zorg) en DUZ-tarief (Domein Uitstroom gestuurde Zorg) in een middenpositie bevindt in vergelijking met de tarieven van onze collega-zorginstellingen. Wij denken dat deze positionering passend is bij de zwaarte van onze doelgroep.

1.2. Continuering beleid

De hoofdlijnen van het beleid voor 2013 zijn een uitwerking van het meerjarenbeleid van Timon. Timon continueert in 2013:

Zorgprogramma's voor specifieke doelgroepen

Timon is goed in het bieden van hulp aan bepaalde doelgroepen en heeft de afgelopen jaren voor deze groepen veel geïnvesteerd in *evidence based* en *practice based evidence* aanpakken.

Voor de verschillende interventies en aanpakken voor alle doelgroepen hebben we programma's ontwikkeld die uit een of meerdere modules bestaan.

Versterking eigen kracht

In lijn met de beleidsvisie van de Provincie Utrecht en de stadsregio Rotterdam en als uitvloeisel van ons meerjarenbeleid kiezen we voor aanpakken die de kracht van het gezin versterken. Om uithuisplaatsing van de jongere en een zo snel mogelijke terugplaatsing in het gezin te bevorderen, hebben we een gespecialiseerd ambulant aanbod ontwikkeld dat nauw is toegesneden op de doelgroepen.

Centralisatie instroom- en doorstroomproces per regio

Bij Timon is het instroom- en doorstroomproces per regio (Rotterdam, Utrecht en Amsterdam) gecentraliseerd. Ook is voor de verschillende zorgprogramma's een 'norm trajectduur' vastgesteld. Wekelijks worden per regio de nieuwe aanmeldingen besproken. En tweewekelijks vindt er afstemming plaats over de wachtlijst en bezetting. Hierdoor is steeds tijdig bekend wanneer jongeren kunnen instromen, waar problemen in de doorstroming kunnen ontstaan en welke aanvullende acties noodzakelijk en mogelijk zijn.

Dankzij centralisatie van aanmelding en instroom kan de regio-organisatie adequaat sturing uitoefenen op tijdige en passende instroom. Tegelijkertijd vindt sturing plaats op tijdige doorstroom en/of uitstroom.

In 2012 hebben we zowel in de stadsregio Rotterdam als de provincie Utrecht met collega-aanbieders gewerkt aan het verbeteren van stelselbrede samenwerking. De zorgaanbieders zijn een *commitment* aangegaan voor een gezamenlijke aanpak van de in-, door- en uitstroomproblematiek.

1.3. Nieuw beleid

Doelgroep jongeren en hun gezin in crisis

Op verzoek van het team Spoedeisende Zorg van Bureau Jeugdzorg in de provincie Utrecht en op basis van onderzoek naar de herinrichting van de crisishulpverlening zetten we in op versterking van het crisishulpaanbod. Hiertoe bieden we een passend palet aan aanpakken,

zowel ambulante als residentiële. Dit leidt tot resultaat: verkorting van de doorlooptijd en afbouw van het aantal bedden crisisopvang voor oudere jeugd. In 2013 bieden we, geïntegreerd in onze crisisinterventie, zowel in de residentiële als de ambulante variant, een professioneel diagnostisch traject voor de jongeren en hun systeem. Dit diagnostische traject is ontwikkeld in samenwerking met het Ambulatorium van de Rijks Universiteit Utrecht. Binnen een periode van 4 weken kunnen we hiermee een uitgebreid advies aan Bureau Jeugdzorg geven over, waar nodig, passende vervolghulp voor zowel de jongere als diens gezin. Dit gebeurt na analyse van onderliggende problematiek bij zowel de jongere als diens systeem. Hiermee geven wij een voorzet voor een eventueel benodigde vervolgingindicatie en ontzorgen we het indicatiecentrum van Bureau Jeugdzorg.

Doelgroep jongeren en jongvolwassenen en hun gezinnen met meervoudige problematiek
Timon begeleidt en behandelt specifieke doelgroepen in residentiële settings in Utrecht. We zetten in op versterking van ons aanbod voor jongeren met meervoudige problematiek. De afgelopen jaren hebben we al een samenhangend programma van zorgvormen ontwikkeld voor gedefinieerde cliëntprofielen. Dit geldt zowel in de stadsregio Rotterdam als de provincie Utrecht. Dit programma is uitgebreid met specialistische vormen van ambulante en we werken aan verdergaande specialisatie van de behandelgroepen en het dagbehandelingsaanbod in de provincie Utrecht. Timon wil dit aanbod in 2013 versterken met de start van een intensief en innovatief Kamertrainingscentrum voor meiden. Hiermee staan we garant voor een samenhangend aanbod voor de gedefinieerde doelgroepen.

Doelgroep tienermoeders/meiden

Timon zet in op verdere professionalisering met o.m. Wrap Around Care (WAC), Video Interactie Begeleiding (VIB) en aanbod voor de vaders van de kinderen. We doen een aanbod om onze capaciteit zowel in Utrecht als in de stadsregio Rotterdam verder uit te breiden op basis van de vraag- en aanbodanalyse van Bureau Jeugdzorg en geconstateerde knelpunten. Timon staat inmiddels in de netwerken rond tienermoederhulpverlening bekend als een van de grote landelijke experts op dit gebied.

Afweging wachtlijsten

Alle bedden en trajecten van Timon worden zowel in de stadsregio, als de provincie Utrecht maximaal benut. Wij voorzien hiermee duidelijk in een behoefte. Voor ieder zorgprogramma ligt de bezetting boven de 100%. Wij zijn dan ook van mening dat in de provincie Utrecht een zorgvuldige afweging moet worden gemaakt met betrekking tot een verdere afbouw van zorgprogramma's binnen het Domein Uitstroom gestuurde Zorg (DUZ). Zeker nu de wachtlijsten voor deze programma's verder op zullen lopen als gevolg van de 15% korting bij aanvang van het jaar.

Vraagsturing en samenwerking voor de Utrechtse jeugd

Timon zet de ontwikkeling, die is ingezet met de inrichting van een frontoffice (het zgn. zorgloket) in 2013 verder door. Bij de centrale intake zet Timon een intakecoördinator in met een gedragswetenschappelijke achtergrond, om op basis van een gesprek eventueel in aanvulling met diagnostiek de vraag van de cliënt scherp te krijgen. Daarbij wordt de indicatie van Bureau Jeugdzorg gezien als ondersteunende informatie. Op basis van de in de intake vastgestelde vraag is Timon in staat een zorgprogramma samen te stellen. Hierin bieden we een afgewogen mix aan modules die de cliënt nodig heeft gezien zijn/haar vraag. Een programma kan zowel residentiële, ambulante als dagbehandelingsmodulen omvatten. Timon beschikt over voldoende en adequate huisvesting. De kwaliteit van haar huisvesting voor jonge moeders is sterk toegenomen door ingebruikname van een nieuwe locatie. Daarnaast slaagt Timon er bij iedere vacature in om voldoende gekwalificeerd personeel aan te trekken, waardoor uitvoering van het zorgaanbod kwalitatief en professioneel geborgd is. Tenslotte heeft Timon afgelopen jaren geïnvesteerd in het effectief inzetten van interventies en het aanbod toegesneden op de gedefinieerde doelgroepen met bijbehorende cliëntprofielen. Timon heeft hiermee een goede uitgangspositie voor verdere ontwikkeling

zodat gewaarborgd wordt dat de zorg op dit kwalitatief hoge niveau blijft en zorgvernieuwing gelijke tred houdt met vraagontwikkeling.

Transitie naar gemeenten

Timon is in de provincie Utrecht een proces gestart om de mogelijkheden te onderzoeken voor intensieve samenwerking met een aantal collega-zorgaanbieders. We voeren deze gesprekken met Zandbergen, Trajectum, Leger des Heils en Reinaerde. We onderzoeken de toegevoegde waarde van geïntegreerde samenwerking in een aantal zorgprogramma's. Daarnaast zullen we komend jaar het gesprek aangaan over de mogelijkheden om te komen tot een samenhangend en dekkend zorgaanbod, geclusterd per geografisch gebied. Zodat cliënten een zorgpad geboden kan worden binnen dezelfde sociale omgeving en tegelijk breuken in woonplaats, school en hulpverlening zoveel mogelijk voorkomen worden.

Timon participeert in de provincie Utrecht in een aantal samenwerkingsprojecten en pilots in de lokale zorgketen. Voorbeeld hiervan is de pilot in de regio Lekstroom met betrekking tot de inzet van indicatiearme trajecten Jeugdzorg in het Voortgezet Onderwijs. In deze pilot wordt een vernieuwend onderwijs-zorgarrangement ontwikkeld, samen met partners uit het onderwijs en het lokale veld.

Daarnaast participeert Timon in een jongerentraject in Kanaleneiland, samen met de welzijnsorganisatie Doenja en de politie. Wijkgericht werken, terugdringen van straatcultuur en inzet op versterking van de ouders zijn hierbij de doelstellingen.

Ook de intensieve samenwerking met Centrum Maliebaan (per 2013: Victas) biedt de betrokken gemeenten meerwaarde door inbedding van de verslavingsbehandeling in pedagogische begeleiding van de jongere en diens gezin bij opvoeden en opgroeien. Naast het huidige behandelaanbod voor jongeren met middelengebruik, waarbij we samenwerken met de ambulante verslavingszorg van Centrum Maliebaan, zet Timon het komend jaar nog sterker in op preventie en vroegsignalering bij jongeren met toenemend middelengebruik. Dit doen we samen met Centrum Maliebaan en in samenwerking met Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's), wijkteams en onderwijs.

In de stadsregio Rotterdam werkt Timon onder andere nauw samen met Lucertis, Recuper en Bouman GGZ. Met name op het terrein van doorlopende zorglijnen wordt samengewerkt met diverse organisaties binnen de maatschappelijke opvang. In het kader van nieuw beleid heeft Timon in samenwerking met SGJ een pilot voor een onderwijs-zorgarrangement voor een van de huidige Timon jeugdzorg doelgroepen in voorbereiding.

Timon wil een relatie met de gemeenten opbouwen door hen te informeren over de zorg die wij in het kader van de jeugdzorg binnen hun gemeente bieden en tevens door kennisoverdracht. Hiertoe hebben we al diverse werkbezoeken georganiseerd voor wethouders en beleidsambtenaren van verschillende gemeenten.

In het kader van de transitie zoekt Timon actief contact met regio Zuid-Oost, regio Lekstroom en de gemeenten Utrecht en Amersfoort, gezien de geografische spreiding van de voorzieningen van Timon. Daarnaast voeren we ook gesprekken met de andere gemeenten in de provincie Utrecht.

Timon wil actief deelnemen in de lokale zorgketen voor jongeren/jongvolwassenen met problematisch middelengebruik. Op dit moment steekt Timon gezien de leeftijd van de doelgroep (12-18) met name in op onderwijs als vindplaats van de jongeren, waar de CJG's zich meer richten op kinderen in jonge gezinnen. Timon werkt ook samen met schoolmaatschappelijk werk (deze zijn overigens vaak gepositioneerd bij de CJG's).

Timon heeft het afgelopen jaar sterk ingezet op zorgvernieuwing en innovatie. Timon probeert goed op de zich ontwikkelende vraag in te zetten. Dit zal zij ook doen in transitie van de jeugdzorg naar de gemeente. Dit naar aanleiding van de kerncompetenties en verworven expertise zoals de inzet van effectieve interventies (waarbij ervan uit wordt

gegaan om het goede te behouden en in te spelen op de veranderende vraag van gemeenten).

Gemeentemonitor

Timon is actief in de voorbereidingsgroep (Timon, de Rading, ADD groep) bij het ontwikkelen van een gemeentemonitor. In gesprek met de vertegenwoordigers van de gemeenten is gebleken dat de monitor te weinig relevante informatie aanlevert die aansluit op de behoefte. De voorbereidingsgroep bekijkt samen met de provincie Utrecht hoe we de monitor nog beter kunnen laten aansluiten op de behoefte van de gemeenten. Timon brengt op dit moment per gemeente in kaart welke jongeren en gezinnen uit de betreffende gemeenten de afgelopen 4 jaar zorg hebben ontvangen van Timon. Zo kunnen we de gemeente op maat informeren over het gebruikte aanbod en ondersteunen we gemeenten om nog beter zicht te krijgen op de behoefte van haar eigen burgers aan gespecialiseerde jeugdzorg.

Tegelijkertijd probeert Timon in bilateraal overleg met gemeenten beter zicht te krijgen op de ontwikkelde vraag binnen deze gemeenten, zodat wij in samenwerking met andere jeugdzorgaanbieders of intersectorale partners hier in de toekomst een aanbod op kunnen doen.

Samenwerking

Timon rust haar teamleiders en andere relevante betrokkenen toe op het vlak van relatiemarketing, omdat deze functionarissen ook een rol spelen in het veld. Zo hopen we een adequate gesprekspartner voor de gemeenten te zijn.

2. Regio Utrecht: beleid in relatie tot cliëntprofielen

Focus op 2013

In de provincie Utrecht is in 2012 met het project 'Weg met de wachtlijsten' binnen de jeugdzorg een belangrijke stap gezet in de verbetering van ketenlogistiek. Timon heeft actief en met resultaat geparticipeerd en daarvoor ook menskracht geleverd in de vorm van 'kwartiermakers'.

We hebben ons in 2012 gericht op flexibele inzet van breed opgeleide, ambulante hulpverleners. Deze hulpverleners zijn in staat te interveniëren in crisissituaties en kunnen opvoedondersteuning bieden. De ambulante hulpverleners zijn in dit kader zoveel mogelijk in alle binnen Timon beschikbare ambulante interventies en aanpakken opgeleid, zowel binnen het crisisdomein als in het reguliere domein. Hierdoor zijn zij steeds breder inzetbaar.

In 2012 is een goede start gemaakt om tot meer samenhang en verdere samenwerking tussen zorgaanbieders te komen. Met als doel om 'wachtenden op zorg' van elkaar over te kunnen nemen, sneller in- en uit te laten stromen en ketenplannen verder uit te werken.

Om antwoord te bieden op de groeiende vraag binnen het crisis- en het DUZ-domein heeft Timon in 2012 een forse overproductie geleverd. De provincie Utrecht heeft middelen beschikbaar gesteld voor het oplossen van knelpunten in het sectorbrede Utrechtse zorgaanbod.

Doelgroepen

Timon richt zich - binnen de kaders van de jeugdzorg (tot 18/23 jaar) - met zorgprogramma's op drie doelgroepen:

- A. Jongeren en hun gezinnen in crisis (zie 2.1.);
- B. Jongeren en jongvolwassenen met meervoudige problemen en hun gezin (zie 2.2.);
- C. Tienermoeders, meiden en hun achterban (zie 2.3.).

2.1. Zorgprogramma's voor jongeren en gezinnen in crisissituaties

Timon biedt een passend palet aan zorgprogramma's: zowel ambulante als residentieel voor jongens en meiden in de leeftijd van 12 tot 18 jaar (23 jaar bij verlengde jeugdzorg) en hun gezin dat in een fase van crisis verkeert. Zowel bij een acute crisis als een uitputtingscrisis.

De inzet van Timon

Het zo snel en adequaat mogelijk kunnen helpen van jongeren en hun gezin in crisissituaties, om daarmee te bereiken dat zij daar kunnen blijven waar ze, als het veilig en verantwoord is, het beste kunnen opgroeien. We werken hierbij nauw samen met andere ketenpartners en richten ons op beperking van de instroom door nauwe samenwerking met diverse organisaties in het lokale, gemeentelijk domein.

De modules van Timon

- Ambulante Spoedhulp (ASH)
- Intensief Ambulant bij Crisis (IAC)
- Signs of Safety (SoS)

- Diagnostisch screeningsprogramma
- Netwerkanalyse
- Gezin Centraal
- Multi Dimensionele Familie Therapie (MDFT)
- (Partiële) residentiële crisisopvang
- Noodbed

Ambitie voor 2013

Timon zet fors in op verbetering van het snel en adequaat hulp bieden bij een crisis in het gezin. Doelstelling is waar mogelijk het voorkomen van de crisis of de duur ervan substantieel te verkorten. Om dit te realiseren heeft Timon een aantal belangrijke stappen gezet:

Signs of Safety

Veiligheid en bescherming van kinderen en jongeren staat onverminderd bovenaan de agenda. In dit kader heeft Timon in 2012 weer meer medewerkers geschoold in de aanpak Signs of Safety, zodat het veiligheidsinstrument breder ingezet kan worden als er sprake is van onveilige situaties in gezinnen. Deze aanpak kan als losse module ingezet worden maar ook als geïntegreerd onderdeel van een bredere ambulante interventie.

Diagnostisch screeningsprogramma

Om in crisissituaties binnen vier weken een deskundig advies te kunnen geven over eventueel noodzakelijke vervolghulp, hebben we in 2012 een diagnostisch screeningsprogramma ontwikkeld en geïmplementeerd. Dit in samenwerking met het Ambulatorium van de Universiteit Utrecht. In 2013 evalueren we de bruikbaarheid en resultaten van dit screeningsprogramma en zorgen we indien nodig voor verfijning. Waar in voorgaande jaren zorgvernieuwing voor een groot deel werd bekostigd met gelden uit het programma 'Utrechtse Jeugd Centraal' (UJC), dienen vanaf 2012 de kosten voor de ontwikkeling van innovatieve programma's ten laste van de jaarlijkse exploitatie te komen. Dit zal in de komende jaren tot een tekort leiden waarmee de uitvoeringskosten indirect ten laste van de egalisatiereserve zullen komen.

Inzet netwerk voorkomt zwaardere middelen

Bij iedere residentiële plaatsing voeren we in principe standaard een netwerkanalyse uit ten behoeve van de meest gewenste vervolgsituatie. Actieve betrokkenheid van het sociale netwerk rondom het gezin is van belang om de effectiviteit van de hulpverlening in crisissituaties te vergroten. Daarom brengen we bij dergelijke situaties het sociale netwerk in kaart en betrekken dit netwerk bij onze aanpak. We hebben hiervoor het benodigde instrumentarium ontwikkeld. Betrokkenheid van het netwerk of - wanneer dat niet haalbaar is - de inschakeling van een netwerkpleeggezin, waar nodig in combinatie met de inzet van ambulante hulpverlening, kan de inzet van zwaardere vormen van specialistische jeugdzorg voorkomen.

Intensieve Ambulante programma's

Binnen het kader van de crisishulp kunnen intensieve ambulante programma's (Gezin Centraal en Multi Dimensionele Familie Therapie) een goed vervolg bieden op de eerste fase van de hulpverlening. Deze programma's kunnen worden ingezet na diagnostische screening en kunnen een uithuisplaatsing voorkomen dan wel een snelle terugkeer naar huis mogelijk maken. Ook helpen deze programma's om het ontstaan van nieuwe crisissituaties op de langere termijn te voorkomen. Daarnaast biedt Timon ook een minder intensief ambulant programma. Gedurende vier weken tot maximaal een half jaar wordt hierbij gewerkt aan het versterken van het pedagogisch handelen van de ouders. In de vraag-aanbod analyse van Bureau Jeugdzorg is vastgesteld dat er meer behoefte is aan snel inzetbare en minder intensieve pedagogische hulp bij crisis. Met Intensief Ambulant

bij Crisis (IAC) bieden we een sterk oplossingsgerichte interventie, die snel ingezet kan worden en gericht is op het versterken van pedagogische vaardigheden van ouders in de thuissituatie. In 2013 zal Timon het aantal IAC-trajecten uitbreiden als antwoord op de vastgestelde behoefte.

2.2. Zorgprogramma's voor jongeren en jongvolwassenen met meervoudige problemen en het gezin

Binnen dit zorgprogramma onderscheiden 2 doelgroepen (zie omschrijving van de tweede doelgroep op pagina 18):

Doelgroep 1 (jeugdzorg, eventueel verlengd)

Jongens en meiden van 14 tot 18 jaar (tot 23 jaar bij verlengde jeugdzorg) met meervoudige problemen vormen hier onze doelgroep. Het handelt bij deze jongeren om ernstige gedragsproblemen, overmatig tot problematisch gebruik van alcohol en drugs en/of andere vormen van verslaving (bijv. gameverslaving), school- en spijbelproblemen, delinquentie en gezinsproblemen. Tot deze doelgroep behoren ook jongeren die uitstromen uit Jeugdzorg plus-voorzieningen en voor wie o.a. Multi Dimensionele Familie Therapie wordt ingezet. Maar ook jongvolwassenen, inclusief zwerfjongeren en jonge moeders ouder dan 18 jaar.

We onderscheiden drie subdoelgroepen in de leeftijdscategorie 14 tot 18 jaar:

- 1 Jongeren met problematisch middelengebruik en spijbelgedrag. Zij bewegen zich richting de straatcultuur, of gaan meer en meer op straat leven;
- 2 Schoolweigeraars: jongeren die met medeweten van ouders thuis op de bank zitten;
- 3 First offenders: jongeren die weinig weerbaar en beïnvloedbaar zijn, 'meelopers' en 'afglijders'.

De inzet van Timon

Het zo snel, zo kort en zo licht als mogelijk helpen van jongeren en hun ouders. Om te bereiken dat zij daar kunnen blijven waar ze, als het goed en verantwoord is, het beste kunnen opgroeien. We werken hierbij nauw samen met andere ketenpartners en richten ons zowel op het beperken van de instroom, als het bevorderen van uitstroom door nauwe samenwerking met organisaties in het lokale, gemeentelijk domein.

De modules van Timon

- Behandelgroep i.c.m. contextuele gezinsbegeleiding of MDFT
- Kamertraining
- Dagbehandeling Focus
- Gezin Centraal (Intensief Ambulant regulier)
- Multi Dimensionele Familie Therapie (MDFT)
- Netwerkanalyse
- Equip

Ambitie 2013

Timon wil zorgprogramma's op maat bieden voor jongeren met meervoudige problemen. Wanneer opname in een behandelgroep noodzakelijk is, dan wordt deze gecombineerd met een vorm van ambulante gezinsbegeleiding in de thuissituatie. Deze hulp heeft tot doel om ouders en de rest van het gezin actief betrokken te houden op de jongeren, ongeacht het perspectief van een plaatsing. Het herstellen en versterken van relaties in het netwerk maakt dat een jongere voldoende netwerk heeft om (uiteindelijk) zelfstandig te kunnen wonen en hierbij gebruik kan maken van sociale steunbronnen uit een eigen sociaal netwerk.

Module 'Contextuele gezinsbegeleiding'

Om de kwaliteit van onze zorgprogramma's te blijven verbeteren, hebben we in 2012 samenwerking gezocht met het lectoraat van de Christelijke Hogeschool Ede (CHE). De CHE wordt betrokken bij het beschrijven van de module 'Contextuele gezinsbegeleiding', die zal worden ingezet in de behandelgroep en in kamertrainingscentrum Bunnik. De CHE verwacht deze opdracht in 2013 te voltooien en komt met een advies voor opleiding en deskundigheidsbevordering. De CHE stelt ook de voorwaarden vast voor een goede uitvoering van de module conform de criteria van het Nederlands Jeugdinstituut.

Timon voert beleid dat erop gericht is om steeds meer te werken met bewezen effectieve interventies. Equip is ten behoeve van deze doelgroep al in 2011 geïmplementeerd en zal in 2013 ook ten behoeve van de behandelgroep in het programma worden verwerkt.

Effectmeting

In het kader van praktisch gestuurd effectonderzoek houden we een begin- en eindmeting voor alle cliënten die in dit programma worden opgenomen en vervolgens hun zorgtraject afsluiten. Timon gebruikt voor de begin- en eindmeting op dit moment vooral de Child Behavior Checklist (CBCL) en de gezinsvragenlijst. Samen met de andere jeugdzorgaanbieders onderzoekt Timon momenteel de noodzaak en wenselijkheid om ook de Cap-J en Step in te voeren om de aard en ernst van de problematiek te meten. Tenslotte nemen wij bij iedere cliënt aan het eind van zijn zorgtraject een exit-vragenlijst af. De staf behandelcoördinatie gebruikt de uitkomsten van al deze onderzoeken en vragenlijsten om de geleverde zorg te evalueren en te verbeteren.

Kamertrainingscentrum 'in context' te Bunnik

In 2012 is Timon gestart met een kamertrainingscentrum (KTC) in de context van een geconstrueerd sociaal netwerk te Bunnik. Het verblijf in een kamertrainingscentrum is geïndiceerd, omdat voor bepaalde jongeren na de behandel fase geen perspectief is op terugkeer naar huis. Deze jongeren zijn wel gebaat bij een context waarbij groei en herstel mogelijk is in interactie met andere relevante volwassenen. De intensiteit en de dichtheid van de interacties en relaties in een groep jongeren met inwonende vrijwilligers in de rol van 'goede burens', passen bij de leeftijd van deze doelgroep (16 tot 18 (21) jaar) en de behandel fase van de problematiek. In deze context is het 'gewone leven' uitgangspunt en begeleiden we jongeren volgens de principes van Wrap Around Care (WAC).

Aansluiting bij onderwijs

Het programma van Timon Focus, centrum voor dagbehandeling en training, heeft de afgelopen jaren voor veel jongeren tot resultaat geleid. Zoals het samen met hun ouders overwinnen van hun ontwikkelings- en opvoedingsproblematiek en tegelijkertijd het behalen van een startkwalificatie. Hiermee konden zij, ondanks breuken in het onderwijsverleden, toch toegang vinden tot de arbeidsmarkt. Structurele samenwerking met Beukenrode onderwijs (VSO-ZMOK) heeft geleid tot een programma waarin jongeren naast passende dagbehandeling, onderwijs aangeboden krijgen dat is afgestemd op hun leerniveau.

Voorkomen schooluitval

Om in een eerder stadium schooluitval te voorkomen heeft Timon een vernieuwend onderwijs-zorgarrangement ontwikkeld. In 2012 zijn we een pilot gestart met de Rebound voorziening van het samenwerkingsverband LZVO Zuid Utrecht. Het onderwijs-zorgarrangement heeft als doel het terugdringen van uitval van jongeren uit het regulier onderwijs en het voorkomen van terugval bij jongeren uit de reboundvoorziening. Dit wordt bereikt door gespecialiseerde hulpverlening in het gezinssysteem van de jongere in te zetten, in aanvulling op de interventies van schoolmaatschappelijk werk, zorgcoördinator en reboundvoorziening. Hierbij werken we volgens het principe 'één kind, één plan' om tot ontschotting tussen onderwijs en zorg te komen. Met als inzet: het versterken van de eigen

kracht van de jongere en van zijn gezin. Waar nodig wordt ook het netwerk van de jongere en het gezin als hulpbron ingezet.

Jongeren met problematisch middelengebruik: van isolatie naar participatie

Jongeren die vastlopen door problematisch middelengebruik of verslaving vragen om een aanpak die intensief en sterk op behandeling van de verslaving gericht is. Tegelijkertijd hebben zij ondersteuning en begeleiding nodig op andere levensdomeinen om hun reguliere ontwikkelingstaken en hun 'normale leven' optimaal voort te kunnen zetten of te herstellen. Centrum Maliebaan (nu: Victas) (GGZ Verslavingszorg) en Timon werken al een groot aantal jaren constructief en effectief samen op dit terrein. Ons programma richt zich op pedagogische begeleiding en behandeling en verslavingsbehandeling. Hierdoor kunnen we verergering van het klinische beeld voorkomen, de negatieve spiraal doorbreken en tegelijkertijd actief werken aan herstel van de gestagneerde ontwikkeling bij de jongeren. De bundeling van krachten door Timon en Centrum Maliebaan helpt uitval uit het gecombineerde programma of terugval in verslaving te voorkomen.

De kracht van Centrum Maliebaan ligt in de behandeling van problematisch middelengebruik en verslavingsproblematiek. Timon richt zich op het verder stimuleren van de veelal gestagneerde ontwikkeling richting volwassenheid. Dat maakt deze samenwerking tot een krachtig complementair zorgaanbod, een bundeling van competenties en inspanningen tot maximale normalisering van het leven van een jongere. Een belangrijk uitgangspunt bij 'normalisering' van het leven is de beweging van isolatie naar participatie. Versterken van opvoedingsvaardigheden en motivatie bij de ouders ten aanzien van hun ondersteunende rol, is van groot belang voor de jongere om vol te houden.

Waar een eigen netwerk ontbreekt, zoeken we met netwerkanalyse naar een ondersteunend netwerk en schakelen we vrijwilligers in. Zo kiest Timon voor een krachtige combinatie van een passend zorgaanbod en inzet van relevante volwassenen die bijdragen aan herstel van 'het gewone leven'. In deze aanpak krijgen opvoeden en opgroeien weer een plek en dat vormt een goede aanvulling op het zorgaanbod van Centrum Maliebaan.

Timon biedt verschillende flexibel aansluitende zorgprogramma's voor de doelgroep jongeren binnen Centrum Maliebaan. Afhankelijk van de leeftijd, de intensiteit van de begeleiding die noodzakelijk is en de mate van zelfstandigheid, kan er een eerste indeling worden gemaakt:

- a) jongeren die weer terugkeren naar het gezin van herkomst.
- b) jongeren die voorlopig niet meer terugkeren, maar wel actief aan verder herstel van de gezinsband willen werken.
- c) jongeren die richting een zelfstandig leven de maatschappij ingaan.

Doelgroep 2 (doorlopende zorglijn voor 18+)

De doelgroep bestaat uit (jong)volwassenen van 18-23 (23+) die nog geen perspectief hebben op een woonruimte waar zij zelfstandig kunnen wonen en die nog niet beschikken over voldoende vaardigheden op diverse levensdomeinen om zich zelfstandig te handhaven in de maatschappij. De jongeren kampen met meervoudige problematiek.

De inzet van Timon

Vanuit het perspectief van *nazorg* en *doorlopende zorglijnen 18+* onderzoeken we steeds of het gewenst is dat Timon een naadloos vervolg in de begeleiding kan bieden in een Begeleid Wonen voorziening. We beschikken in de provincie Utrecht over een substantiële capaciteit Begeleid Wonen in diverse gemeentes: Amersfoort, Houten (3), Utrecht en Zeist. Deze begeleiding valt veelal binnen de kaders van het gemeentelijke en/of AWBZ-beleid. Het betreft onder andere de *Timon woongroep*, een in Nederland nog steeds uniek model van een professionele voorziening die is ingebed in een georganiseerd ondersteunend sociaal netwerk van burens.

De modules van Timon

- Begeleid Wonen
- Ambulante begeleiding bij zelfstandig wonen

Nazorg 18+

Het blijkt dat doorstromen binnen het stelsel en uitstroom uit het stelsel nog een fors probleem vormt. Hierdoor zitten jeugdigen niet op de goede plek omdat ze op een vervolgplek wachten of klaar zijn met hun jeugdzorgbehandeling en wachten op uitstroom naar (begeleid) zelfstandig wonen. Wanneer die uitstroom stagneert blijven deze jongeren een jeugdzorgplaats bezet houden. Hierdoor stagneert de instroom in deze voorziening (en daarmee vaak samenhangend, ook doorstromen naar een andere voorziening). Hier is met name behoefte aan extra plaatsen KTC en verbeterde uitstroom uit het stelsel.

Huisvesting

In het project Nazorg in het kader van Utrechtse Jeugd Centraal (UJC) is geconstateerd dat uitstroom uit het jeugdzorgstelsel moeizaam kan zijn voor jongeren die langdurig residentiële zorg gehad hebben. Zij zijn vaak 'hulpverlening moe'. Vaak beperkt de vraag van de jongere zelf zich bij uitstroom, tot het verkrijgen van geschikte huisvesting. Geschikte en betaalbare huisvesting vinden is een groot probleem, temeer omdat jongeren bij voorkeur in de stedelijke gebieden Utrecht en Amersfoort gehuisvest willen worden. Een wens die overigens reëel is, gezien de beschikbaarheid van scholen, werk en mogelijkheden op het gebied van vrijetijdsbesteding.

In de pilot Nazorg van het UJC is ingestoken op hulpverlening zonder daarbij huisvesting te bieden. Mede daardoor is deze pilot niet succesvol gebleken.

De praktijk wijst uit dat alleen verder op een kamer of appartementje in de stad risicovol is voor deze doelgroep. Uit onderzoek blijkt dat er risico's zijn op vereenzaming: de sociale omgeving van 'jeugdzorg jongeren' bestaat vaak voor een aantal jaren slechts uit andere jongeren met problemen en uit hulpverleners. De stap de maatschappij in is dan (te) groot. Verder zijn er forse risico's op toename van schulden en uitval uit school en/of werk. Wanneer deze jongeren niet aansluitend een passend aanbod aan hulpverlening in combinatie met een vorm van verblijf krijgen, is het risico groot dat ze een paar jaar later als zwerfjongere weer aangemeld worden voor zorg.

Timon heeft jarenlange ervaring in het begeleiden van jongeren in de groei naar zelfstandigheid, juist ook als zij 18 jaar en ouder zijn. Vanuit deze ervaring en expertise wil Timon een aanpak ontwikkelen waarbij we een beroep doen op het budget dat de Provincie Utrecht beschikbaar stelt om knelpunten in de jeugdzorg op te lossen. We doen ook een beroep op de betreffende gemeenten om de uitstroom en overgang van deze doelgroep naar het gemeentelijk domein te faciliteren.

Timon biedt deze jongeren begeleiding in de vorm van Begeleid Wonen binnen een sociaal netwerk van vrijwilligers. We beschikken over kwalitatief en kwantitatief passende huisvesting, voor jongeren die uitstromen uit behandelgroepen en kamertrainingscentra, of die niet langer thuis kunnen blijven vanwege meervoudige problemen in het gezin.

Timon heeft een beproefd Begeleid Wonen model in de vorm van woongroepen voor jongeren en jonge moeders, op dit moment vanaf 18 jaar. Het is een vorm van zelfstandig wonen binnen een geconstrueerd sociaal netwerk met ambulante begeleiding. Daarnaast biedt Timon geclusterd zelfstandig wonen met omwonende vrijwilligers en ambulante begeleiding.

Wij willen dit inzetten voor jongeren en jonge moeders in de leeftijd van 16, 17 jaar die uitstromen uit behandelgroepen en kamertrainingscentra als zij voldoen aan de indicatie voor zelfstandig wonen (dat wil zeggen: als zij hun zelfstandigheidstraining binnen een KTC met succes hebben voltooid).

De woongroep is een goede plek voor jongeren die uitstromen uit de jeugdzorg en de stap richting zelfstandig wonen willen zetten. In totaal heeft Timon op korte termijn mogelijkheden om 15 jongeren te plaatsen binnen de aanwezige woonvoorzieningen. Dit voorkomt dat er onnodig (dure) jeugdzorgplekken bezet worden gehouden door jongeren die wachten tot ze 18 jaar zijn (of nog langer) om voor zelfstandige huisvesting in aanmerking te kunnen komen. Ook gemeentelijk gefinancierde plekken Begeleid Wonen bieden vaak pas vanaf 18 jaar een passend aanbod. Overigens is de verwachting dat het huidige aanbod Begeleid Wonen in de provincie Utrecht in volume niet toereikend is vanwege schaarste aan beschikbare gemeentelijke middelen voor deze doelgroep.

Concreet gaat het in dit voorstel derhalve over jeugdzorgjongeren die kunnen uitstromen uit kamertrainingscentra en behandelgroepen. Zij voldoen aan de criteria voor zelfstandig wonen, op basis van provinciale jeugdzorggelden om in deze voorzieningen tot hun achttiende jaar geplaatst te zijn. Wanneer zij 18 jaar worden, kunnen zij in deze vorm van groepswonen blijven (dus geen 'knip' in huisvesting en begeleiding). Vanaf dat moment ontvangen ze begeleiding op basis van verlengde jeugdzorg met een doorlopende jeugdzorgindicatie. Deze wordt door de gemeente bekostigd met de fiches in het kader van de transitie jeugdzorg. De jongere draagt zelf zorg voor zijn levensonderhoud, zoals huur en voeding etc. (zie bijlage Begroting gemeente). Op deze manier wordt een breuk en niet gewenste ontworteling van de jongeren uit het opgebouwde sociaal netwerk voorkomen en kan de begeleiding worden voortgezet binnen het kader van een gemeentelijke voorziening. De soepele overgang vanuit het jeugdzorgstelsel naar begeleide huisvesting binnen het gemeentelijk domein, voorkomt dat de jongere vanaf zijn 18de jaar door 'hulpverleningsmoeheid' de nog noodzakelijke begeleiding in het groeien naar zelfstandigheid misloopt.

Aan het einde van de begeleid wonen periode stromen de jongeren uit naar zelfstandige huisvesting met een huurcontract op eigen naam (Timon heeft in een aantal gemeenten urgentieverleningsmogelijkheden voor uitstroom van deze jongeren). Daarbij ontvangen zij in deze overgangsfase nog een vorm van nazorg. De ambitie is om de jongeren in wijken uit te laten stromen waar Timon georganiseerde contacten heeft met actieve buurtbewoners of waar buurtteams actief zijn om jongeren een sociaal netwerk in de wijk te geven. Hiermee is maximaal geborgd dat de jongere volledig kan participeren in de samenleving en zelfredzaam wordt.

Timon biedt in de woongroep begeleiding aan jongeren binnen de kaders van een georganiseerd sociaal netwerk: de Timon woongroep. Dit aanbod is gebaseerd op principes vanuit Wrap Around Care (WAC) en biedt een speciaal met dit doel georganiseerde buurtgemeenschap in een wooncomplex van meerdere appartementen en/of zelfstandige woningen.

De woongroepen functioneren ruim dertig jaar en hebben bewezen dat het bieden van een ondersteunend sociaal netwerk de maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid van de jongeren sterk vergroot.

Timon heeft, naast geschikte huisvesting, dicht bij het 'gewone leven', veel expertise opgebouwd in het motiveren en bereiken van jongeren en alleenstaande moeders die de aansluiting bij de maatschappij dreigen te missen. Door aan te sluiten bij de eigen kracht van jongeren en het sociale netwerk worden jongeren meer gestimuleerd tot zelfregie en wordt specialistische hulp pas ingezet wanneer dit uiterst noodzakelijk is.

2.3. Zorgprogramma's voor tienermoeders, tienermeiden en het gezin

Het betreft hier meiden en (aanstaande) tienermoeders in de leeftijd van circa 16 tot 18 jaar (23 jaar bij verlengde jeugdzorg) en hun kind(eren). Veelal is er sprake van ernstige gedragsproblematiek, soms in combinatie met persoonlijkheidsproblematiek of een

ontwikkelingsstoornis. Ook is vaak sprake van gezinsproblematiek in het gezin van herkomst van de meiden en de tienermoeders.

De inzet van Timon

Talita heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een hoogwaardig zorgprogramma voor tienermoeders, waarin gewerkt wordt met bewezen effectieve interventies.

In samenwerking met de Hogeschool Utrecht is het werken volgens de principes van Wrap Around Care (WAC) inmiddels volledig geïmplementeerd en geborgd. De zorgmodule van Talita is omschreven volgens de criteria van het Nederlands Jeugdinstituut. Onderzocht wordt of deze module kan worden toegelaten tot de databank van effectief bewezen interventies van het NJI.

Vaders betrekken

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat de aanwezigheid van een man als rolmodel in de opvoeding van kinderen essentieel is voor het goed doorlopen van de ontwikkeling.

Talita heeft zich dan ook tot taak gesteld om de vaders actief te betrekken bij de verzorging en opvoeding van hun kinderen. Dit speelt een steeds grotere rol in de begeleiding. Op basis van onderzoek en eigen ervaringen zullen we deze aanpak verder ontwikkelen en omschrijven.

Samenwerking

Timon werkt nauw samen met instanties als CJG, consultatiebureau, Raad voor de Kinderbescherming en waar nodig het Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK).

Beschikbare modules

- Kamertraining
- Video Interactie Begeleiding (Basic Trust)
- Dagbehandeling Timon Focus
- Intensief Ambulant tienermoeders
- Signs of Safety

Uitbreiding capaciteit voor jonge moeders

Timon wil uitbreiding voor de capaciteit voor de 18+ moeders binnen het gemeentelijk aanbod (zie nazorg 18+). Het programma is bedoeld voor jonge (aanstaande) moeders in de leeftijd van achttien tot en met drieëntwintig jaar, en hun kind(eren) waarvoor het niet meer mogelijk is om thuis of bij iemand uit hun netwerk te wonen.

Timon biedt individuele begeleiding op drie verschillende niveaus, namelijk de adolescent zelf, de rol als opvoeder en de interactie met de eigen context en een therapeutisch leefklimaat indien nodig voor de jonge moeders.

Het therapeutisch leefklimaat, dat ondersteunend is voor het toewerken naar zelfstandigheid bij de jonge moeders, bestaat uit een aangeboden leefomgeving, regels en een dagelijkse routine. De regels zijn richtlijnen voor het samenleven met elkaar en gaan bijvoorbeeld over veiligheid en respect. Daarnaast wordt er een dagelijkse routine geboden in de vorm van gezamenlijke maaltijden, thema-avonden, aanwezigheid en beschikbaarheid van begeleiders, spreekuur en begeleidingsgesprekken. De begeleiders bieden nabijheid, begrenzing en samen met de moeders wordt de gemeenschappelijke ruimte hygiënisch gehouden om een positief leefklimaat te scheppen. Naast het geboden leefklimaat op groepsniveau worden de jonge (aanstaande) moeders met name op individueel niveau ondersteund in de dagelijkse routine. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om dagelijkse routine in het huishouden en het ouderschap.

Timon heeft brede expertise met het begeleiden van jonge (aanstaande) moeders bij het zelfstandig functioneren, de opvoeding en de zelfhandhaving van jonge moeders in de woonomgeving, de werk- en/of onderwijscontext, de sociale context waaronder

vriendenkring, vrijetijdsbesteding en de maatschappelijke context zoals maatschappelijke vaardigheden en financiën.

Timon heeft in een samenwerkingsverband met Prof. dr. J. Hermanns onderzoek laten doen naar de werkaliantie tussen jonge moeders en de begeleiders. Daarnaast is het Wrap Around Care model geïmplementeerd in de methodiek. Ook is er een aanbod voor het betrekken van jonge vaders bij de hulpverlening.

Om het begeleidingsaanbod te realiseren maken we gebruik van de volgende interventies/modellen: Wrap Around Care (WAC) model, video interactie begeleiding (VIB) volgens de Basic Trust methodiek en Signs of Safety (SoS). Gezien de inzet van professionele hulpverleningsmethodieken en evidence based methoden werkt Timon met behandelcoördinatoren in aanvulling op de professionele hulpverleners om de hulpverlening op het gewenste kwalitatief niveau te houden.

Weg met de wachtlijsten

In 2012 is het project 'weg met de wachtlijsten' van start gegaan waar ook Timon volop in participeert in zowel het reguliere domein als het crisisdomein. Doel van het project is om jongeren zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen 63 dagen, die hulp te bieden die zij nodig hebben en de door- en uitstroom te bevorderen door o.a. vervolghulp in de vorm van ketenplannen met collega-zorgaanbieders af te spreken.

Voor het crisisdomein is de doelstelling dat, indien er sprake is van crisis, de zorg binnen 24 uur start en niet langer dan 28 dagen mag duren. Ook hier zijn belangrijke ontwikkelingen doorgevoerd zoals o.a. een online gemeenschappelijk aanmeldpunt.

Voor 2013 heeft Timon de ambitie en het voornemen op de ingeslagen weg door te gaan en samen met de collega-zorgaanbieders en Bureau Jeugdzorg (met voor ieder een eigen rol) verantwoordelijkheid te nemen voor het behalen van de geformuleerde doelstellingen vanuit het project. Om goed zicht te hebben op de aanmeldingen en tijdig te kunnen reageren op de vraag wordt wekelijks de bezetting en de wachtlijst gemonitord. Bij de jongere op de wachtlijst wordt direct een verwachte instroomdatum vermeld. Als een jongere instroomt, wordt direct een verwachte uitstroomdatum ingevoerd. Naast het wekelijks monitoren wordt tweewekelijks de bezetting en wachtlijst besproken met verschillende teamleiders.

Indien er in een bepaalde voorziening open plaatsen zijn waar een jongere van de wachtlijst vanwege zijn/haar problematiek niet geplaatst kan worden, dan wordt contact gezocht met de collega-zorgaanbieders om te kijken of zij een geschikte kandidaat hebben. Dit is ook van toepassing indien er sprake is van onder- of overcapaciteit bij ambulante hulp. Indien nodig wordt onderling doorverwezen.

Om wachtlijsten op residentiële plaatsen te voorkomen of te beperken, bestaat de mogelijkheid om een traject te starten door ambulante hulp in te zetten die ook voorgezet wordt als instroom feitelijk mogelijk is. Om zo flexibel mogelijk te zijn, worden ambulante medewerkers geschoold in Ambulante Spoedhulp (ASH) en Signs of Safety. Zo ontstaat meer capaciteit om een crisistraject te kunnen starten. Residentiële medewerkers worden geschoold om zo nodig ambulant te kunnen starten bij een jongere die een residentiële plaatsing nodig heeft. Als ondanks deze inzet dreigt dat jongeren toch langer moeten wachten, dan wordt contact gezocht met collega-zorgaanbieders om gezamenlijk een oplossing te vinden.

In samenwerking met Bureau Jeugdzorg (BJZ) hebben maatschappij Zandbergen en Timon namens de gezamenlijke zorgaanbieders een medewerker als kwartiermaker ingezet voor de ontwikkeling van het crisisdomein rond in- en uitstroom. Dit heeft een online gemeenschappelijk aanmeldpunt opgeleverd, waar BJZ de crisisvraag invoert en de zorgaanbieder kan inloggen en direct verantwoordelijk is voor het starten van zorg. Ook is er

een crisisberaad ingesteld dat ingeval van het toch niet direct kunnen starten de zorgaanbieders bij elkaar brengt om het probleem op te lossen. De resultaten zijn positief en eind september 2012 bestond er geen wachtlijst in het crisisdomein.

Voor 2013 hebben we eenzelfde samenwerking voor ogen voor wat betreft het reguliere domein in combinatie met de aansluiting op het crisisdomein. Ook hieraan zal Timon een bijdrage leveren in de vorm van mens- en denkkraft. Met als doel een systeem te ontwikkelen dat (digitale) transparantie mogelijk maakt in bezetting en wachtlijsten. Zodat passende hulp zo snel als mogelijk kan starten.

Tot dat moment is Timon volledig aangesloten bij de 'online monitor' van de ADD groep en draagt er zorg voor dat de benodigde informatie adequaat, juist en volledig beschikbaar is. Om dit te bereiken voert Timon regelmatig overleg met de ADD groep.

3. Regio Rotterdam: beleid in relatie tot cliëntprofielen

Focus op 2013

Timon heeft zich in 2012 ontwikkeld tot een belangrijke speler in Rotterdam, mede door verdubbeling van onze capaciteit Begeleid Wonen en ons hulpaanbod voor Jonge Moeders. In 2013 willen we dit aanbod verder verstevigen en verdiepen. We hebben een eigen visie en aanpak ontwikkeld voor de doelgroep zwerfjongeren. Hierbij zetten we stevig in op de eigen kracht van de jongeren en we zetten effectieve hulpverleningsinterventies in om jongeren te begeleiden tot zelfredzaamheid met als doel volledige en volwaardige participatie in de maatschappij op alle levensdomeinen. Vaak is het nodig om ook onderliggende problematiek bespreekbaar te maken, te diagnosticeren en passende hulpverlening te bieden of te zoeken bij intersectorale partners. Timon biedt hierbij zoveel mogelijk zorgcoördinatie, zodat verschillende begeleidings- en hulpverleningstrajecten op elkaar aansluiten. Met als resultaat: geïntegreerde hulpverlening volgens de principes 'één cliënt, één plan'. Timon wil met dit onderscheidende aanbod verder inspelen op de zich ontwikkelende vraag in de regio.

Timon streeft ernaar om de capaciteit ten behoeve van jongvolwassenen (zwerfjongeren, jonge moeders 18+) minimaal te behouden en zo mogelijk uit te breiden. Aanleiding is de overheveling AWBZ en de transitie Jeugdzorg naar de gemeenten, maar ook de zeer grote overproductie in 2012. We participeren daarom in de relevante gemeentelijke en/of regionale netwerken: Rotterdam, Vlaardingen, Schiedam, Maassluis, Voorne-Putten, Goeree-Overflakkee en indien mogelijk Capelle aan den IJssel en de Stadsregio. Hier leveren we een constructieve bijdrage in het ontwikkelen en vernieuwen, dan wel herschikken van het aanbod aan jeugd en jongvolwassenen.

Timon zal waar mogelijk en gewenst meewerken aan het tot stand brengen van proeftuinen, in het kader van de voorbereiding op de decentralisatie van de jeugdzorg.

De inzet van Timon

In de stadsregio Rotterdam handhaaft Timon in 2013 de capaciteit van 2012, om tegemoet te komen aan de grote vraag naar het beschikbare aanbod. We onderzoeken of betere en snellere aansluiting op gemeentelijk gefinancierde vervolgvorzieningen en de eigen Timon voorzieningen mogelijk is. Dit geldt ook voor de inzet van zorg binnen de kaders van de zorgverzekering.

Thuishavens: door de wijk en voor de wijk

Timon ontwikkelt *thuishavens* in de regio Rotterdam, zowel voor uitstromers uit de jeugdzorg als uit de jongvolwassenenzorg (zwerfjongeren en jonge moeders). Een thuishaven is een veilige woon- en leefplek in de buurt waar de jongeren en jongvolwassenen begeleiding en steun krijgen van vrijwilligers, van gemotiveerde buurtgenoten en actieve vrienden, familie en omwonenden. Met de thuishavens leren jongeren zich thuis voelen en te wortelen in de wijk. Door de gecombineerde inzet van vrijwilligers, professionals, betrokken buurtgenoten, de jongeren zelf en hun sociaal netwerk ontstaat maatschappelijke participatie van jongeren én maatschappelijke betrokkenheid van buurtgenoten. Timon heeft in Rotterdam op dit moment 1 thuishaven. Deze is gekoppeld aan de wijk Schiebroek. In 2013 wil Timon minimaal een tweede thuishaven openen en zo mogelijk een derde.

U-Turn

Het Oranjefonds heeft subsidie toegekend aan het project 'U-Turn' van Timon in Rotterdam. Hierbij helpen we – met inzet van vrijwilligers – minimaal 50 jongeren aan een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt. Met 'U-Turn' geven we 120 zwerfjongeren van 18-23

jaar - waaronder jonge moeders - die buiten de maatschappij vallen weer houvast en richting. We bieden de jongeren in thuishavens gedurende een traject van één tot anderhalf jaar een sociaal netwerk met vrijwilligers, maar ook de mogelijkheid om startkwalificaties te behalen en uitzicht op een betaalde baan. We werken dan ook nauw samen met onderwijsinstellingen en ondernemers in de wijk. Met als gewenst effect dat de jongeren na uitstroom in staat zijn te participeren in sociale structuren en voldoende zelfredzaam zijn.

De kracht van U-Turn

- Activeert jongeren die gebruik maken van zorg en maatschappelijke voorzieningen naar participatie in de maatschappij.
- Sluit aan bij de eigen kracht van de jongere én de kracht van de buurt; deze aanpak creëert nieuwe verbondenheid in wijken.
- Levert een bijdrage aan het ontschotten van de domeinen zorg, onderwijs, werk en samenleven.
- Is uniek vanwege de onderliggende principes in het contact tussen vrijwilligers en jongeren, namelijk gelijkwaardigheid, langdurigheid, trouw en wederkerigheid.

Doorlopende zorglijnen

Timon wil zorg op maat leveren. Dit betekent dat jongeren de zorg en begeleiding krijgen die op dat moment het meest passend en effectief is. De huidige financiering van de jeugdzorg veroorzaakt in de praktijk vaak problemen voor vervolghuisvesting en begeleiding bij het passeren van de 18 jarige leeftijd. Timon kan deze jongeren een passend vervolgaanbod geven met doorlopende zorglijnen waarbij de bekostiging kan worden 'omgeklapt' naar AWBZ en/of gemeentelijke financiering. Dit is een belangrijk aandachtspunt in het overleg met de gemeente Rotterdam.

Van controleren naar vertrouwen

De rol van Bureau Jeugdzorg verandert. Wanneer de jongere en zijn gezin gemotiveerd is voor hulpverlening en de veiligheid in het gezin voldoende is gewaarborgd, heeft Bureau Jeugdzorg nog slechts een indicerende rol. Na verwijzing heeft de jongere en zijn gezin in principe alleen nog met de toegewezen hulpverlener van Timon te maken. Daarmee draagt Timon als zorgaanbieder de verantwoordelijkheid voor alle geboden zorg aan de jongere en het gezin, inclusief het goed verwijzen naar andere vormen van hulpverlening wanneer de eigen hulp niet passend of voldoende blijkt te zijn.

Convenant Goede zorg en perspectief

Timon participeert samen met alle andere jeugdzorgaanbieders in het met de stadsregio gesloten convenant 'Perspectief en goede zorg'. Ankerpunten in dit convenant zijn: een extra impuls geven aan vernieuwing, 3% meer kinderen helpen, veiligheid voorop, het activeren van de eigen kracht van de cliënt, vaststellen wanneer de hulp 'voldoende' is en permanente aandacht voor het perspectief van de cliënt bij de start van een hulpverleningstraject.

De deelnemers aan het convenant zetten zich er voor in dat alle gezinnen waar een gezonde ontwikkeling van de kinderen bedreigd wordt, tijdig passende zorg en begeleiding ontvangen en dat de geboden zorg een duurzaam effect heeft. Omdat dit moet gebeuren in een tijd dat de budgetten teruglopen, zal nog kritischer gekeken worden naar de duur van de hulpverlening. Uiteraard zonder het belang van veiligheid en noodzakelijke vervolghulp uit het oog te verliezen.

Intersectorale samenwerking

In de gemeente Rotterdam werkt Timon zowel binnen de jeugdzorg, als het veld van de maatschappelijke opvang (zwerfjongeren en jonge moeders) nauw samen met collega-organisaties en ketenpartners. Hiermee willen we drempels voorkomen die een soepele en naadloze samenhang in de zorgverlening in de weg staan. Deze (inter)sectorale samenwerking betreft naast Bureau Jeugdzorg en collega-organisaties voor Jeugd en

Opvoedhulp, onder meer gemeentelijke welzijnsvoorzieningen, de maatschappelijke opvang, consultatiebureaus, GGD, regulier onderwijs (PO, VO en ROC) en speciaal onderwijs, GGZ (Lucertis en Recuper) en GGZ Verslavingszorg (Bouman GGZ), politie en justitie.

Bezuiniging

Voor het jaar 2013 is een bezuiniging van 2,65 % opgelegd. Daarnaast heeft de stadsregio een deel van het subsidiebudget (3%) gereserveerd ten behoeve van zorgvernieuwingsmaatregelen.

Timon werkt aan zorgvernieuwing, vooruitlopend op de transitie jeugdzorg en wil de bezuiniging en innovatie realiseren bij de uitvoering van reguliere ambulante jeugdzorg-trajecten door het aantal autonome trajecten te verlagen.

Vernieuwingsbudget 3%

In het kader van zorginnovatie zal Timon een onderwijs-zorgarrangement toevoegen dat aansluit bij ons huidige programma voor de doelgroep 'jongeren en jongvolwassenen met meervoudige problematiek'. Hiermee maken de jongeren significant meer kans op een startkwalificatie op minimaal mbo niveau 2. Dit past in het streven naar een betere aansluiting op het voorveld, bevordering van intersectorale samenwerking en versnelde en verbeterde uitstroom uit de 24-uurs voorziening. Zie hiervoor de apart bijgevoegde offerte.

Overbruggingshulp bij wachtlijsten

Jongeren die op de wachtlijst staan, hebben hulp nodig vanaf het moment dat zij op de wachtlijst komen en niet pas als zij in de residentiële setting worden geplaatst. Met wachtlijstoverbrugging lenigen we de eerste nood en bereiden we de jongere voor op de aanstaande plaatsing.

Doelgroepen

Timon richt zich in de stadsregio Rotterdam met zorgprogramma's op de volgende doelgroepen:

- Jongeren en jongvolwassenen met meervoudige problemen en hun gezin (zie 3.1.);
- Tienermoeders, jonge moeders 18+ en hun achterban (zie 3.2.).

3.1. Zorgprogramma's voor jongeren en jongvolwassenen met meervoudige problemen en het gezin

De modules van Timon

- Behandelgroep De Uitdaging
- Ambulante begeleiding
- Begeleid Wonen
- Gezin Centraal
- Video Interactie Begeleiding (Basis Trust)
- Equip
- Begeleid Wonen

Binnen dit zorgprogramma onderscheiden 2 doelgroepen (zie omschrijving van de tweede doelgroep op pagina 28):

Doelgroep 1 (jeugdzorg, eventueel verlengd)

Jongens en meiden van 15 tot 18 jaar (23 jaar bij verlengde jeugdzorg) met meervoudige problemen. Zoals ernstige gedragsproblemen, overmatig tot problematisch gebruik van alcohol en drugs of andere vormen van verslaving (bijv. gameverslaving), school- en spijbelproblemen, (beginnende) delinquentie en gezinsproblemen.

In de stadsregio Rotterdam betreft het jongeren met ernstige gedragsproblemen, zowel internaliserend als externaliserend, soms in combinatie met psychiatrische problematiek. Bij de meeste jongeren is sprake van (ernstige) gezinsproblematiek. Een groot deel van de jongeren is bekend met de straatcultuur. Er is in veel gevallen sprake van schooluitval, een (lange) hulpverleningsgeschiedenis in de (gesloten) jeugdzorg en contact met kinder- en jeugdpsychiatrie.

Tot deze doelgroep behoren ook jongeren die uitstromen uit Jeugdzorg Plus-voorzieningen en waarvoor o.a. de module Multi Dimensionele Familie Therapie (MDFT) kan worden ingezet. Timon streeft ernaar de MDFT-module in 2013 ook in de stadsregio Rotterdam aan te bieden. Dit betekent een substantiële toevoeging aan het zorgaanbod in de regio.

Zorgprogramma's op maat

Bij Behandelgroep De Uitdaging verblijven jongeren met complexe meervoudige problematiek. Te weten: gedragsproblemen in combinatie met psychiatrische problematiek en/of meervoudige gezinsproblematiek. Het vraaggestuurde programma van De Uitdaging kenmerkt zich o.a. door een sterke oriëntatie op herstel van gezinsrelaties met een geïntegreerd ambulante traject en een gefaseerd residentieel behandelingsaanbod. Hierin wordt gewerkt met evidence based methodieken. Met de ambulante module Gezin Centraal streeft Timon naar een zo kort mogelijke verblijfsduur bij De Uitdaging.

Aansluitend op de leeftijd en ontwikkelingsfase van de jongeren werken we aan het vergroten van hun zelfstandigheid. Binnen de behandeling krijgt de jongere gefaseerd meer vrijheden en verantwoordelijkheden. Na een behandeltraject kan de jongere, als dat gewenst is, zijn traject vervolgen binnen een Begeleid Wonen voorziening, of we bieden ondersteuning met een ambulante nazorgtraject. Deze trajecten zijn bedoeld voor jongeren die om uiteenlopende redenen de stap naar zelfstandigheid nog niet kunnen maken, omdat de verworven competenties nog verdere bestendiging behoeven. Voor sommige jongeren geldt dat zij extra tijd nodig hebben door kindspecifieke factoren (bijvoorbeeld IQ-problematiek) of ernstige systeemproblematiek.

Inzet netwerk voorkomt zwaardere middelen

Bij iedere residentieële plaatsing voeren we in principe standaard een netwerkanalyse uit ten behoeve van de meest gewenste vervolgsituatie. Actieve betrokkenheid van het sociale netwerk rondom het gezin is van belang om de effectiviteit van de hulpverlening te vergroten. Daarom wordt het sociaal netwerk in kaart gebracht en wordt dit betrokken bij onze aanpak. We hebben hiervoor het benodigde instrumentarium ontwikkeld. Betrokkenheid van het netwerk – of wanneer dat niet haalbaar is – de inschakeling van een netwerkpleeggezin, eventueel in combinatie met ambulante hulpverlening, kan de inzet van zwaardere vormen van specialistische jeugdzorg voorkomen.

Effectmeting

In het kader van praktijk gestuurd effectonderzoek houden we een begin- en een eindmeting voor alle cliënten die in zorg komen. Met behulp van de opgebouwde meetresultaten wordt methode-evaluatie mogelijk. De resultaten hiervan gebruiken we om het zorgprogramma verder te verfijnen en af te stemmen op de vraag van de doelgroep.

Onderwijs en arbeid

Voor jongeren in Behandelgroep De Uitdaging is deelname aan het onderwijs en het kunnen behalen van een startkwalificatie noodzakelijk om later een goede aansluiting op de arbeidsmarkt te hebben. In de praktijk lukt dat niet altijd en is het lastig om dit mét en vóór de jongere te realiseren. In 2013 geven we hieraan een extra impuls met project U-Turn (zie pagina 24 in dit jaarplan). Bovendien streven we ernaar om voor deze doelgroep een onderwijs-zorgarrangement te ontwikkelen. Zodat doelgericht toegewerkt kan worden naar het behalen van een startkwalificatie en/of participatie op de arbeidsmarkt. We zullen de

samenwerking met onderwijs- en arbeidsmarktorganisaties in de stadsregio dan ook versterken. Timon heeft een dergelijk onderwijs-zorgarrangement al eerder ontwikkeld.

Doelgroep 2 (doorlopende zorglijn voor 18+)

De doelgroep bestaat hier uit jongvolwassenen van 18-23 jaar, 23+ (inclusief zwerfjongeren en jonge moeders 18+). Binnen deze doelgroep onderscheiden we twee subgroepen:

Jongeren (18 – 23 jaar) die veelal geen perspectief hebben op een woonruimte waar ze zelfstandig kunnen wonen en die nog niet beschikken over voldoende vaardigheden op diverse levensdomeinen om zich zelfstandig te handhaven in de maatschappij. De jongeren kampen met meervoudige problematiek. Waaronder (een combinatie van) ernstige gedragsproblemen, overmatig tot problematisch gebruik van alcohol en drugs en/of andere vormen van verslaving, zoals gameverslaving, school- en spijbelproblemen, delinquentie en gezinsproblemen. De jongeren zijn thuisloos of lopen het risico thuisloos te worden. Voor deze jongeren biedt Timon de modules Ambulante begeleiding en Begeleid Wonen.

Jongvolwassenen (18-23 jaar, 23+) die als zij 18 jaar of ouder zijn, nog niet beschikken over voldoende vaardigheden op diverse levensdomeinen om zich zelfstandig te handhaven in de maatschappij. Het gaat hier in veel situaties om zorg vanuit het perspectief van nazorg en doorlopende zorglijnen 18+. Timon biedt deze jongeren zowel ambulante begeleiding op diverse locaties in Rotterdam, als een vorm van Begeleid Wonen binnen een georganiseerd sociaal netwerk: de Timon woongroep. De ambulante zorg wordt bekostigd op grond van de AWBZ en aanvullend op basis van de Wmo. Als voor een cliënt geen indicatie door het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ) is afgegeven, maar verblijf in de Begeleid Wonen voorziening past bij de vraag van cliënt, wordt private financiering ingezet.

De bovengenoemde voorzieningen en programma's vallen onder het gemeentelijk beleid en de AWBZ. Timon heeft één woongroep in Rotterdam en onderzoekt of er behoefte is aan uitbreiding van dit aanbod.

Wrap Around Care

De begeleiding van deze jongeren en jongvolwassenen wordt vormgegeven vanuit het gedachtegoed van Wrap Around Care. Het 'gewone leven' is hierin een belangrijk uitgangspunt. Vanuit deze Multimethodiek wordt de zorg (formeel en informeel) rond een jongere gecombineerd, met de ambulante begeleider als centrale persoon. Door de inzet van het netwerk rond een jongere hoeft specialistische hulp alleen ingeschakeld te worden als dat echt noodzakelijk is. Bij deze methodiek maken we gebruik van natuurlijke (sociale) steunbronnen, werkt het (samengestelde) team vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het gehele plan en wordt er community-based gewerkt.

3.2. Zorgprogramma's voor tienermoeders, tienermeiden en het gezin

Doelgroep

Meiden of (aanstaande) tienermoeders van ongeveer 16 tot 18 jaar, jonge moeders 18+ en hun kind(eren). Veelal is er sprake van ernstige gedragsproblematiek, soms in combinatie met persoonlijkheidsproblematiek (i.o.) of een ontwikkelingsstoornis. Daarnaast is vaak ook sprake van gezinsproblematiek in het gezin van herkomst van de meiden en de tienermoeders. De combinatie van deze problematiek en het vroege moederschap hebben vaak geresulteerd in stagnatie in het leertraject van de moeders en bij veel moeders ontbreekt het aan een startkwalificatie. Het vinden van aansluiting op de arbeidsmarkt wordt hierdoor ernstig bemoeilijkt.

Timon heeft in 2012 door de stadsregio 4 plaatsen toegewezen gekregen voor opvang en hulpverlening van jeugdhulpgerechtigde tienermoeders en hun kindje.

Timon biedt daarnaast in Rotterdam Geclusterd Begeleid Wonen voor jonge moeders (18 – 23 jaar) binnen de kaders van het gemeentelijk beleid (15 plaatsen). Voor deze jonge moeders is ook individuele of geschakelde huisvesting beschikbaar. De woonruimte wordt aangepast naar de mate van zelfstandigheid die past bij de moeder. Met ons opvang- en hulpverleningsprogramma van de tienermoeders, geplaatst door Bureau Jeugdzorg, sluiten we aan op het gemeentelijk programma voor jonge alleenstaande moeders. Het is immers niet mogelijk een intensieve opvangvoorziening voor 4 moeders exploitabel te maken. Bovendien is op basis van acht jaar ervaring in de provincie Utrecht gebleken dat het ontwikkelde programma effectief is voor jonge moeders van 16-23 jaar. Dit door Timon ontwikkelde programma is, met de diverse onderscheidende modules, ook in de stadsregio geïmplementeerd voor de jonge moeders die vallen binnen het zwerfjongerenprogramma van de gemeente Rotterdam.

De modules van Timon

- Zelfstandigheidstraining
- (Ambulante) begeleiding
- Video Interactie Begeleiding (Basic Trust)
- Signs of Safety
- Wrap Around Care

Empowerment in het gewone leven

Timon biedt de jonge moeders begeleiding vanuit de principes van Wrap Around Care in combinatie met Video Interactie Begeleiding (VIB) gebaseerd op de Basic Trust methode en Signs of Safety. In de begeleiding, gestoeld op deze methodische aanpakken, staat het empoweren van de moeder centraal. De moeder is verantwoordelijk voor haar traject en de begeleiding richt zich op het vergroten en bestendigen van haar competenties om zelfstandig te wonen. Vanuit de methode Basis Trust richt de begeleiding zich specifiek op de veilige hechting van de jonge moeders en hun kind(eren).

In 2013 zal Timon dit programma verder uitbouwen en borgen in de Rotterdamse regio door opleiding en bijscholing van personeel en integratie in de zorgprogramma's. Het hervatten van een opleiding en het behalen van een startkwalificatie vormt een speerpunt in de begeleiding van de moeders (zie ook 'U-Turn'). Hierdoor verbetert hun positie op de arbeidsmarkt aanzienlijk en zal de moeder meer volwaardig kunnen participeren in de maatschappij. In de begeleiding spelen het (versterken van het) eigen netwerk van de moeder en de inzet van vrijwilligers een belangrijke rol om de hulp zo dicht mogelijk bij het gewone leven vorm te geven.

Timon Begeleid Wonen Jonge Moeders

Timon heeft in 2012 haar gemeentelijke capaciteit voor jonge moeders (18-23 jr.) uitgebreid van 15 naar 46 plekken, waaronder 1 crisisplek en 15 plekken intramurale zorg. Dit aanbod is gerealiseerd binnen het Rotterdamse 'thuishaven' concept van Timon. Binnen dit concept is de locatie, waar een aantal moeders geclusterd wordt gehuisvest en van waaruit het begeleidingsteam werkt, uitvalsbasis of steunpunt in de wijk. Er worden zoveel mogelijk hulpbronnen in de wijk ingezet om tot (versterking van) sociale cohesie en opbouw van de samenleving te komen. Vrijwilligers vervullen hierin een actieve rol als omwoner, goede buur en/of maatje. Ook het project U-Turn dat gericht is op het behalen van startkwalificaties voor deze doelgroep zal een extra impuls aan dit concept geven.

Timon heeft de ambitie om in 2013 een tweede locatie voor geclusterd wonen voor jonge moeders in Rotterdam te realiseren. We onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om ook buiten de wijk Delfshaven thuishavens te kunnen bieden. Daarnaast wil Timon het huidige aanbod zo mogelijk uitbreiden, verder differentiëren en versterken. Dus een ontwikkeling in de breedte én in de diepte.

4. Regio Amsterdam: beleid in relatie tot cliëntprofielen

Focus op 2013

In 2013 wil Timon het hulpaanbod in de regio Amsterdam verder uitbreiden. Timon zal komend jaar 11 plekken openen voor zwerfjongeren, waaronder jonge moeders. We willen actief participeren in pilots die betrekking hebben op de transitie AWBZ naar Wmo. De concepten die Timon heeft, sluiten aan bij de kerngedachte van de Wmo waarbij het gebruik van eigen kracht, bevorderen van zelfredzaamheid, kunnen acteren in sociale netwerken en participatie in de samenleving kerngedachten zijn. Het beleid van Timon is er op gericht om concepten die in de ene regio ontwikkeld zijn waar mogelijk te implementeren in andere regio's, toegesneden op de specifieke situatie aldaar. In de regio Utrecht heeft Timon een uitgebreid hulpaanbod voor jongeren (14-18 (23) jaar) en heeft ook de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in onderzoek, ontwikkeling en implementatie van effectieve en samenhangende jeugdzorgprogramma's. De kracht van Timon ligt in het bieden van doorlopende zorgprogramma's (14 tot 23 jaar). Het gaat hier om gespecialiseerde aanpakken voor jongeren, begeleid wonen voor adolescenten en nazorg in de wijk. Waar mogelijk wil Timon deze doorlopende zorglijnen ook ontwikkelen in Amsterdam, in samenhang en samenwerking met andere lokale en regionale organisaties. De transitie Jeugdzorg biedt op dit terrein de nodige kansen.

Doelgroepen

Timon richt zich in Amsterdam met zorgprogramma's op twee doelgroepen:

- Jongvolwassenen met meervoudige problemen en hun context (zie 4.1.);
- Tienermoeders, meiden en hun achterban (zie 4.2).

4.1. Zorgprogramma's (jong)volwassenen met meervoudige problematiek en hun context

De doelgroep bestaat uit (jong)volwassenen. Binnen deze doelgroep onderscheiden we twee subgroepen:

- Hulpvragers die zijn aangewezen op maatschappelijke opvang en meestal uit een crisisopvangvoorziening dan wel een instroomhuis komen. Het betreft zowel mannen als vrouwen (met kind) tussen 18 en 45 jaar. Er is veelvuldig sprake van ernstige ontregeling op tal van leefgebieden: relatieproblemen (binnen de primaire steungroep en/of de sociale omgeving), identiteitsproblemen, opvoedingsproblemen, geweldservaringen, incest, eenzaamheid, depressie, rouwverwerking, schuld- en angstgevoelens, OGGZ problematiek.
- (Jong)volwassenen die bij instroom meestal geen perspectief hebben op een woonruimte waar ze zelfstandig kunnen wonen. Ze beschikken bovendien niet over voldoende vaardigheden op diverse levensdomeinen om zich zelfstandig te handhaven in de maatschappij. Onze voorzieningen 't Arendsnest en de Hilmanhof bieden in dit kader maatschappelijke opvang, huisvesting en begeleiding. Capaciteit: 21 plaatsen.

Daarnaast onderscheiden we de doelgroep jongeren en jongvolwassenen (18-23 jaar, 23+) die nog niet beschikken over voldoende vaardigheden op diverse levensdomeinen om zich zelfstandig te handhaven in de maatschappij. Het gaat hier in veel situaties om zorg vanuit het perspectief van *nazorg* en *doorlopende zorglijnen 18+*. Timon biedt deze jongeren zowel

ambulante begeleiding op diverse locaties in Amsterdam, als een vorm van Begeleid Wonen binnen een georganiseerd sociaal netwerk: de Timon woongroep. De ambulante zorg wordt bekostigd op grond van de AWBZ en aanvullend op basis van de Wmo. Als voor een cliënt geen indicatie door het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ) is afgegeven, maar verblijf in de Begeleid Wonen voorziening past bij de vraag van cliënt, wordt op dit moment private financiering ingezet.

De modules van Timon

- Ambulante begeleiding
- Begeleid Wonen

De bovengenoemde voorzieningen en programma's vallen onder het gemeentelijk beleid en de AWBZ.

De inzet van Timon

Timon neemt deel aan relevante lokale ketens en netwerken in Amsterdam en is gericht op samenhang en samenwerking om de dienstverlening aan de cliënten te optimaliseren. Als voorbereiding op de overheveling van de functie *Begeleiding* naar de Wmo gaat Timon de aansturing van de woongroepen niet meer landelijk, maar regionaal/plaatselijk organiseren. Zo gaan de woongroepen nog meer onderdeel uitmaken van de regionale/plaatselijke aanpak.

In 2013 willen we ook zorg en huisvesting bieden aan cliënten die geïndiceerd zijn voor de functie *Verblijf*.

Uitbreiding capaciteit Begeleid Wonen

Timon ontwikkelt beleid om haar aanbod Begeleid Wonen 18-23 jaar in de gemeente Amsterdam uit te breiden en neemt inmiddels deel aan de *Veldtafel jonge moeders*. Voor deze capaciteitsuitbreiding hebben we een pand verworven in het centrum van Amsterdam: het Franciscushuis aan het Waterlooplein biedt huisvesting aan 11 zwerfjongeren c.q. jonge moeders en hun kind en 2 omwonende echtparen die op basis van vrijwilligheid als 'goede buur' zullen fungeren.

Nazorg

In het beleidsplan van de gemeente Amsterdam wordt veel nadruk gelegd op de warme overdracht, zodra mensen uit de maatschappelijke opvang komen. Naast de overdracht naar wijkgerichte zorg en welzijnsinitiatieven wil Timon ook de verbinding maken met vrijwilligers die in de wijk wonen waarnaar de cliënt uitstroomt. Timon gaat in Amsterdam samen met www.burennetwerk.nl een pilotproject starten waarbij vrijwilligers gekoppeld kunnen worden aan cliënten die uitstromen.

4.2. Zorgprogramma's voor tienermoeders, tienermeiden en het gezin

De doelgroep bestaat uit meisjes, meiden en (aanstaande) tienermoeders van ongeveer 16 tot 18 jaar (23 jaar bij verlengde jeugdzorg) en hun kind(eren). Veelal is er sprake van ernstige gedragsproblematiek, soms in combinatie met persoonlijkheidsproblematiek of een ontwikkelingsstoornis. Ook is vaak sprake van gezinsproblematiek in het gezin van herkomst van de meiden en de tienermoeders.

Timon begeleidt in Amsterdam jonge moeders in de opvangvoorziening 't Arendsnest, de Begeleid Wonen voorziening Hilmanhof en - ambulante – in de eigen thuissituatie. We bieden deze zorg binnen de kaders van het gemeentelijke beleid en de AWBZ.

In 2012 zijn deze modules onderzocht en opnieuw beschreven. Resultaten van de in Utrecht opgebouwde zorgprogramma's in het kader van de jeugdzorg en jongvolwassenenzorg worden hierin meegenomen.

De modules van Timon

- Kamertraining
- Video Interactie Begeleiding (Basic Trust)
- Dagbehandeling Timon Focus
- Intensief Ambulant tienermoeders
- Signs of Safety

De inzet van Timon

Timon wil in Amsterdam de ondersteuning aan de moeders die binnen Timon wonen uitbreiden, in samenwerking met andere jeugdzorgaanbieders. Concreet kan het gaan om trainingen, cursussen in het kader van veiligheid en opvoeden, behalen van startkwalificaties en toeleiding betaalde arbeid.

Groepsinterventies

Voor de cliënten van de voorzieningen Timon 't Arendsnest en de Hilmanhof worden groepsinterventies ontwikkeld. De implementatie hiervan is in 2012 gestart en zal in 2013 verder worden bestendigd.

5. Kwaliteit en effectiviteit van het zorgaanbod

5.1. Kennis en innovatiecentrum

Binnen Timon speelt het stafteam, bestaande uit behandelcoördinatoren en intakecoördinatoren een belangrijke rol in de ontwikkeling van het behandelaanbod. Het stafteam draagt verantwoordelijkheid voor het bewaken van de kwaliteit van de zorg en vormt het kennis- en innovatiecentrum van Timon.

De taak van het team is onder andere: beschrijven van modules, toetsen van de doelgroepprofilering, toetsen van de zorgprogramma's in relatie tot de gekozen doelgroepen, vormgeven van de effectmeting in het kader van praktijkgestuurde effectonderzoeken (practice based evidence) en het implementeren van effectieve interventies (MDFT, Equip en Basic Trust, naast Gezin Centraal).

Timon zorgt dat de kennis en ervaring gespreid wordt over de betrokken stafleden. De veranderingen in het maatschappelijke veld en de (terechte) nadruk op het aanbieden en organiseren van oplossingsgerichte zorg vraagt meer flexibiliteit van medewerkers. Daarom richten we ons bij de werving en selectie van nieuwe stafleden zoveel mogelijk op diversiteit in achtergrond, kennis en kunde. In 2012 is het stafteam dan ook verder uitgebreid en vernieuwd met nieuwe stafleden die ervaring inbrengen op verschillende gebieden zoals onderwijs, GGZ en kindermishandeling. Dit beleid krijgt in 2013 een vervolg. Het stafteam heeft een GZ-psycholoog met ruime ervaring in de GGZ aangenomen, om de mogelijkheden met betrekking tot het verlenen van zorg op grond van de zorgverzekeringswet te onderzoeken en te vergroten.

5.2. Structuur in kennis en innovatiemanagement

Het stafteam speelt een essentiële rol in het vormgeven van de kennis en innovatiestructuur binnen Timon. De stafleden sturen diverse kennisgroepen aan en het stafteam is de plek waar deze kennis wordt gevolgd en getoetst op bruikbaarheid voor de hulpverlening. De kennisgroepen verspreiden de kennis naar de verschillende modules.

De leden van onze kennisgroepen zijn betrokken bij verschillende zorgprogramma-modules en werkzaam in verschillende regio's van Timon. Hiermee hebben deze groepen een groot bereik binnen Timon.

De kenniswerkgroepen richten zich in 2013 op de volgende onderwerpen:

5.2.1. Kennisgroep Middelengebruik

Voor de begeleiding en behandeling van jongeren met middelengebruik bestaat er een structurele samenwerkingsrelatie met Centrum Maliebaan. De jongeren krijgen bij Timon begeleiding en behandeling, zo dicht mogelijk bij het 'normale leven'. Het doel is om het functioneren en samenleven van de jongere en het gezin op verschillende levensgebieden te verbeteren. Bij de jongere worden competenties geactiveerd die nodig zijn voor een adequate zelfhandhaving op school, in werk en vrije tijd. Daarnaast is het verminderen van probleemgedrag aan de orde. We begeleiden de ouders in het gezin om hun opvoedaardigheden te versterken. Ook werken we aan verbetering of herstel van onderlinge gezinsrelaties. Tenslotte werken de jongeren aan het verminderen/beëindigen van problematisch middelengebruik.

Binnen de organisatie vraagt het werken met jongeren met problematisch middelengebruik kennis en ervaring van de medewerkers. De kennisgroep richt zich in 2013 op de volgende doelen:

- Omschrijven en toetsen van visiedocumenten en protocollen met betrekking tot omgaan met problematisch middelengebruik.
- Het doorontwikkelen van de structurele samenwerking met Centrum Maliebaan GGZ, toegespitst op de verschillende modules.
- De kennisgroep stimuleert de organisatie van training in kennis, vaardigheden en competenties door Centrum Maliebaan GGZ voor de verschillende modules.
- Evaluatie van de vertaalslag van deze trainingen naar de werkvloer en de implicaties van de opgedane kennis voor de aanpakken.
- De kennisgroep toetst de aanpak van het problematisch middelengebruik aan een visiedocument dat het voor elke module heeft ontwikkeld.
- Overleg met de werkgroep Veiligheid over veiligheidsaspecten bij de woonvoorzieningen die direct gerelateerd zijn aan verslavingsproblematiek.

5.2.2. Kennisgroep Veiligheid

De kennisgroep veiligheid is samengesteld voor het ontwikkelen en vooral implementeren van beleid rond omgangsvormen, ongewenst gedrag als intimidatie en agressiviteit en seksualiteit en seksueel misbruik. In de paragraaf 5.4. 'beleid Timon ten aanzien van de aanbevelingen van commissie Samson' wordt beschreven wat het beleid van Timon is op de gegeven aanbevelingen van de commissie Samson.

Ontwikkelingstaken rond seksualiteit blijven nogal eens onderbelicht, terwijl veel jongeren experimenteren met seksueel gedrag en vaak erg kwetsbaar zijn voor seksueel misbruik of zélf grensoverschrijdend seksueel gedrag kunnen laten zien. Seksualiteit verdient daarom structurele aandacht, los van taboes, maar wel rekening houdend met de diversiteit van zowel betrokken jeugdigen, ouders als hulpverleners. Daarnaast is agressie en (be)dreigend gedrag een terugkerend thema dat structurele aandacht verdient binnen de behandeling en begeleiding aan jongeren. Doel is een preventief behandelklimaat te creëren. Daarnaast verdient het aandacht dat de hulpverleners de-escalerend leren handelen en waar nodig op een juridisch toelaatbare wijze weten te interveniëren bij agressief en bedreigend gedrag.

Ten slotte richt de kennisgroep zich op het signaleren en aanpakken van kindermishandeling. In gezinnen waar sprake is van kindermishandeling zet Timon de aanpak Signs of Safety in. Dit betekent dat er een veiligheidsplan wordt gemaakt. Dit wordt opgesteld met de ouders, hun kind(eren), het netwerk en Bureau Jeugdzorg. Met hen worden zowel signalen van onveiligheid als signalen van veiligheid in kaart gebracht (met de kinderen, passend bij hun leeftijd). Ook worden afspraken gemaakt om de veiligheid voor de kinderen te waarborgen.

De doelstellingen van de kennisgroep zijn:

- Het bevorderen van deskundigheid en ervaring van medewerkers, zodat zij in staat zijn om veiligheid te creëren in de behandeling en begeleiding van jongeren en kunnen omgaan met risicovolle situaties (b.v. rond ongewenst gedrag en agressie).
- Het vergroten van kennis en ervaring rond het signaleren en aanpakken van kindermishandeling.
- Het veiligheidsbeleid is omschreven in een visiedocument en protocollen. Deze zijn geïmplementeerd in de organisatie. Het toetsen en evalueren behoort tot de doelstellingen van de kennisgroep.

Advisering rondom het vergroten van kennis en vaardigheden door middel van literatuur, voorlichting en training.

5.2.3. Kennisgroep Diversiteit en beschermjassen

Veel cliënten van Timon zijn afkomstig uit andere culturen. Dit vraagt een transculturele aanpak in de begeleiding. Hiervoor hebben we binnen alle afdelingen van de organisatie het model 'Beschermjassen' geïmplementeerd. 'Beschermjassen' betekent bescherming bieden,

door mensen of groepen in te bedden in hun krachtbronnen. Veiligheid en warmte bieden, mensen omhullen in het oude vertrouwde. Dit bestrijdt uitsluiting en creëert verbinding. 'Beschermjassen' is toepasbaar op de werkvloer, in de hulpverlening, in het onderwijs en op vele andere domeinen.

De kennisgroep Diversiteit en beschermjassen richt zich op het bestendigen van de methodiek Beschermjassen en geeft advies om de kwaliteit van de hulpverlening in het kader van diversiteit te verbeteren.

5.2.4. Kennisgroep Gehechtheid en werkalliantie

Deze kennisgroep start in 2013 op basis van het gegeven dat (veel) kinderen in de jeugdzorg een kwetsbare hechtingsontwikkeling hebben doorgemaakt. De afgelopen jaren is op verschillende manieren aandacht gevraagd voor dit gegeven binnen de verschillende modules. Tegelijk is aandacht gegeven aan hoe dit verband houdt met de werkalliantie tussen de hulpverlener en cliënt. Binnen de psychotherapie en systeemtherapie is dit verband meerdere malen onderzocht en wetenschappelijk bewezen.

Binnen Timon Talita zijn de medewerkers in dit kader de afgelopen jaren getraind in de principes van de methode Basic Trust. Deze video-interactiemethode richt zich op het versterken van de gezonde gehechtheidspatronen (basisveiligheid) tussen jonge moeder en kind. In de pilot bij Talita is bewust gekozen voor een onderzoek naar de werkalliantie tussen jonge moeder en begeleider. Timon investeert hiermee in kennis over en onderzoek naar een belangrijke werkzame factor in de effectiviteit van hulpverlening. De wijze waarop bij Talita de Basic Trust methode en met name de kennis over gehechtheidstheorieën is benut voor het verbeteren van de werkalliantie, biedt voldoende inzichten om deze vervolgens te gebruiken voor andere modules in de zorgprogramma's van Timon.

Deze kenniswerkgroep start in 2013 om de volgende doelen te realiseren:

- Specialisten vanuit de interventies Video Interactie Begeleiding (VIB), MDFT, Gezin Centraal, Contextuele gezinsbegeleiding, Wrap Around Care, motiverende gespreksvoering en de (deeltijd) verblijfsmodulen nemen deel aan een kennisgroep.
- De kennisgroep stelt een projectplan op inzake professionalisering van collega-hulpverleners ten aanzien van 'gehechtheid in de werkalliantie'.
- De kennisgroep rapporteert tussentijds over de beoogde doelen en onderzoekt of een spin-off mogelijk is die voortbordurt op de onderzoekspilot bij Talita naar gehechtheid in de werkalliantie.

5.3. Opleidingsadvies

Het stafteam geeft als kennis- en innovatiecentrum gevraagd en ongevraagd advies over de kwaliteit van zorg. De kennis en ervaring van medewerkers vormt een belangrijk criterium om de kwaliteit van zorg te waarborgen. De staf en de aan de staf verbonden kennisgroepen doen daarom algemeen of specifiek aanbevelingen over het opleidingsniveau van medewerkers en zij adviseren over de inhoud van het opleidings- en scholingsplan 2013.

5.4. Beleid Timon ten aanzien van de aanbevelingen commissie Samsom

In het eindrapport van het onderzoek naar seksueel misbruik in zorginstellingen doet commissie Samsom een aantal aanbevelingen. Timon streeft ernaar om een veilig pedagogisch klimaat te bieden aan jongeren en heeft veiligheid in gezinnen hoog in het vaandel staan.

De aanbevelingen van commissie Samsom worden dan ook onderkend en sluiten aan bij het beleid van Timon rond omgangsvormen en veiligheid. Voor het toetsen en verder ontwikkelen bestaat er een werkgroep Veiligheid, bestaande uit medewerkers van alle afdelingen van de organisatie (zie 5.2.2. 'werkgroep Veiligheid')

De commissie Samson doet op acht aandachtsgebieden aanbevelingen. De volgende daarvan zijn voor ons als organisatie van toepassing:

Professionalisering

Timon streeft ernaar om, naast een veilig klimaat voor de jongeren en hun ouders, ook een veilige werkomgeving te creëren voor de medewerkers. Intervisie is een vast onderdeel binnen teams en medewerkers ontvangen supervisie als zij individuele begeleidingsvragen hebben.

Daarnaast wordt de mening en de ervaring van de medewerkers serieus genomen in gesprekken met de leidinggevenden. Op deze manier wordt er een open organisatiesfeer gecreëerd, waarin medewerkers zich kunnen uiten en hun ervaringen kunnen delen. Daarnaast worden aan de hand van trainingen thema's rondom seksuele ontwikkeling besproken. Naast deze thema-avonden sluit de begeleiding aan bij de ontwikkeling van de jongere. Onderwerpen als vriendschappen en relaties zijn vaste onderwerpen in begeleidingsgesprekken.

De werkgroep Veiligheid geeft gevraagd en ongevraagd advies over training en coaching om de kennis van medewerkers over seksuele ontwikkeling op peil te houden. Als het gaat om herstel van veiligheid in gezinnen zijn medewerkers geschoold in Signs of Safety.

Rond het kind

In eerste instantie is het streven om jongeren te leren om op een gezonde manier om te gaan met (seksuele) relaties.

Na een plaatsing van de jongere bij een residentiële voorziening vindt er een intensief screeningstraject plaats en waar er zorgen zijn rond de (seksuele) ontwikkeling wordt er specialistische hulp ingeschakeld vanuit de GGZ voor traumabehandeling. Ook tijdens de begeleidingstrajecten wordt de veiligheid van jongeren in onze voorzieningen en in thuissituaties nauwlettend gevolgd. Bij situaties van onveiligheid wordt er met alle betrokkenen afspraken gemaakt en vastgelegd in een veiligheidsplan (gebaseerd op de Signs of Safety methodiek).

Residentiële jeugdzorginstelling

Op verschillende manieren wordt er voor gewaakt binnen onze instelling om te voorkomen dat er risicovolle situaties ontstaan voor jongeren bij de residentiële voorzieningen. Dit is geborgd in het personeelsbeleid, het vrijwilligersbeleid, het vormgeven van het pedagogisch leefklimaat en het hanteren van de groepsdynamiek binnen de residentiële voorzieningen.

Het systeem van de residentiële jeugdzorg

Het advies van een multidisciplinair casuoverleg per regio is een manier van werken die Timon toejuicht. De samenwerking met de jongere, het gezin, het netwerk en andere hulpverleners past binnen het werken rond het Wrap Around Care gedachtegoed. Een manier van werken die Timon binnen haar hulpverleningsvisie heeft opgenomen.

6. Certificering en kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg richt zich op alle aspecten van de organisatie en haar doelen, is een permanent proces en betreft alle medewerkers.

Kwaliteitsbeleid wordt binnen Timon cyclisch vormgegeven. Timon is HKZ gecertificeerd voor zowel Jeugdzorg, Maatschappelijke opvang als GGZ. De borging van het cyclisch proces binnen de verantwoordelijkheden en het vastleggen van vernieuwde procedures is en blijft ieder jaar een belangrijk aandachtspunt en dat zal in 2013 opnieuw speerpunt zijn. Hiermee beoogt Timon dat planmatig werken en verbeteren de praktijk ondersteunt, waarbij verbeteren/of ontwikkeltrajecten effectief kunnen worden ingezet.

6.1. Cliëntenbeleid en vertrouwenspersoon

Timon kent een cliëntenraad op instellingsniveau waarin (vertegenwoordigers van) (ex-) cliënten van Timon participeren. In 2012 is een plan van aanpak vastgesteld dat zich richt op het verder versterken van de stem van de cliënt. In 2013 zal dit plan worden uitgevoerd. Een van de onderdelen daarin is het instrument van de cliëntenraadpleging. Timon streeft naar goede samenwerking met de cliëntenraad waarmee het belang en de stem van de cliënt van wezenlijke betekenis is voor het te voeren cliënt- en organisatiebeleid.

Timon heeft een onafhankelijke externe vertrouwenspersoon van het Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ). Deze vertrouwenspersoon sluit in zijn werkwijze aan op de interne procedures voor klachtbehandeling. De vertrouwenspersoon houdt spreekuren voor cliënten.

Timon werkt met externe klachtencommissies. Hierbij wordt o.a. samengewerkt met collega zorgaanbieders en de Bureaus Jeugdzorg. Een door een commissie behandelde klacht wordt zowel met het management als met uitvoerende medewerkers besproken.

Iedere cliënt van Timon ontvangt zowel mondeling als schriftelijk informatie over de diverse mogelijkheden met betrekking tot het bespreken en behandelen van klachten.

Alle klachten worden geregistreerd, geanalyseerd en meegenomen in de management reviews. Op grond van deze besprekingen worden verbeteracties ingezet.

De stem van de cliënt

In juni 2012 is binnen Timon de JIJ Meter uitgezet. JIJ Utrecht is enthousiast over het aantal ontvangen JIJ Meters. In vergelijking met ervaringen bij andere instellingen is de respons binnen Timon hoog. Wat opvalt is dat veel jongeren het gevoel hebben gemakkelijk hun mening te kunnen geven. Dat is belangrijk! Ook is het opvallend dat jongeren alle gevraagde participatievormen kennen. Alleen het gebruik ervan scoort anders. Het meepraten, de huisvergadering en de C-toets worden wel veel gebruikt, maar andere vormen weer minder of niet.

Ook bij ouders zijn alle werkvormen bekend. Hierbij valt op dat de werkvormen als themabijeenkomst, cliëntenraad en panel slechts bij een klein deel van de ouders bekend is. Het meepraten, de C-toets en het indienen van een klacht zijn bekendere werkvormen die dan ook hoger scoren. Ook ouders geven voor een groot deel te kennen dat het gemakkelijk is hun mening te geven.

Het beeld van de hulpverleners over het gebruik van de verschillende werkvormen door zowel jongeren als ouders komt redelijk overeen. Wat opvalt is dat hulpverleners positiever zijn over de mate waarin jongeren hier gebruik van maken (in hun ogen vaker dan jongeren zelf aangeven). Opvallend is dat de bekendheid met de werkvormen bij de hulpverleners lager scoort dan bij de jongeren en ouders (cliëntenraad, panel en themabijeenkomst).

De uitkomsten van het onderzoek worden in samenwerking met JIJ Utrecht omgezet in verbeteracties, waar ook in 2013 aan zal worden gewerkt. Op deze acties wordt specifiek ingegaan bij de uit te zetten JIJ meter in 2013.

7. Facilitaire zaken, huisvesting en organisatie

Huisvesting

In het kader van groot onderhoud aan de panden die Timon in eigendom heeft, beoordelen we voor 2013 of het geplande werk noodzakelijk is en moet worden uitgevoerd. De verschillende plannen *Groot onderhoud* worden waar nodig geactualiseerd.

Timon wil maatschappelijk verantwoord ondernemen en investeert daarom in 2013 in het terugdringen van het energieverbruik. Hierdoor kan onder meer het stroomverbruik substantieel worden teruggebracht. Voor het onderhoud van de diverse tuinen en terreinen stellen we in 2013 een plan van aanpak op. De uitvoering is gericht op het *onderhoudsarm* maken, waardoor de onderhoudskosten de komende jaren afnemen.

Begeleid Wonen - Amsterdam

In het centrum van Amsterdam hebben we een pand verworven voor een Begeleid Wonen voorziening met meewonende vrijwilligers ('omwoners'). Doelgroep betreft jongeren van 18 - 23 jaar (waaronder zwerfjongeren en jonge moeders) die deze voorziening nodig hebben op weg naar een zelfstandig leven. Er is ruimte voor elf jongeren en twee appartementen voor omwoners.

Regelgeving brandveiligheid

De panden waarin Timon werkzaam is, voldoen aan de relevante regelgeving voor wat betreft het gebruik en de brandveiligheid.

ICT beleid

Timon medewerkers werken op een netwerk 'in the cloud'. Dit wil zeggen dat alle medewerkers via een internetverbinding alle noodzakelijke functionaliteiten om hun werk te kunnen uitvoeren binnen handbereik hebben. Dit stelt medewerkers in staat om tijd- en plaatsonafhankelijk te werken.

In 2013 zal Timon ook de vaste telefonie in het netwerk integreren. Hierdoor wordt de bereikbaarheid van locaties, teams en medewerkers verder geoptimaliseerd. Daarnaast willen we het mogelijk maken dat medewerkers met hun privé pc of laptop beveiligd toegang kunnen krijgen tot het Timon-netwerk. Hiermee ontstaan mogelijkheden om nog efficiënter te werken.

8. Samenwerkingsrelaties

Timon werkt in de regio's waar zij actief is, nauw samen met de Bureaus Jeugdzorg en collega zorgaanbieders voor Jeugd en Opvoedhulp. In 2013 zal Timon in haar zorgprogramma's structureel samenwerken met onder andere de volgende ketenpartners:

- GGZ Centrum Maliebaan (nu: Victas), Utrecht
- Altrecht en UMC, Utrecht
- Lucertis GGZ, Rotterdam
- Beukenrode VSO, Utrecht
- Van Leersumschool (REC 4), Utrecht
- ROC ASA, Utrecht
- Herman Jordan College, Utrecht
- Scholengemeenschap De Breul, Utrecht
- Centraal Onthaal Jongeren, Rotterdam
- Veldtafel jongvolwassenen, Amsterdam

Op incidentele en pilot-basis werken we op cliëntniveau zeer veel samen met andere ketenpartners. Naast diverse onderwijsinstellingen in de Provincie Utrecht en de stadsregio Rotterdam gaat het hier bijvoorbeeld om politie, justitie, Raad voor de Kinderbescherming, het Consultatiebureau, schuldhulpverlening, gemeentelijke kredietbank, het Algemeen Maatschappelijk Werk en diverse gemeentelijke organisaties op het terrein van jeugd en jeugdbeleid.

Jongerentrajectteam

Er is een jongerentrajectteam Utrecht als samenwerkingsvorm van de volgende partijen: wijkpolitie, welzijnsinstelling (Doenja), de gemeente Utrecht en Timon.

Pilot Onderwijs-Jeugdzorg Regio Lekstroom

De pilot onderwijs-zorg in de regio Lekstroom is een samenwerkingsverband tussen samenwerkende gemeenten, het samenwerkingsverband Leerlingenzorg Voortgezet Onderwijs Zuid-Utrecht (LZVO) en de daaraan verbonden individuele scholen. Daarnaast participeren ook de CJG en de GGZ. In deze pilot werken we eveneens nauw samen met schoolmaatschappelijk werk (deels vanuit Vitras, deels vanuit het CJG).

Samenwerking met Centrum Maliebaan (Victas)

Naast het huidige behandelaanbod voor jongeren met middelengebruik, waarbij we samenwerken met de ambulante verslavingszorg van Centrum Maliebaan, zal Timon het komend jaar nog sterker inzetten op preventie en vroegsignalering bij jongeren met toenemend middelengebruik. Dit zal, samen met Centrum Maliebaan, worden ingezet in samenwerking met CGJ's, wijkteams en onderwijs.

Kerken

De samenwerking met en de ondersteuning door kerken is ook een onderscheidend kenmerk van Timon. Dankzij deze samenwerkingsrelaties is Timon in staat om in verschillende vormen en intensiteit de inzet van een groot aantal betrokken en vaak ook zeer deskundige vrijwilligers in de hulpverlening te realiseren. Het gaat hierbij onder andere om incidentele inzet bij specifieke trajecten, maatjesprojecten, inzet van omwoners als 'goede burens' die aandacht en gezelligheid bieden en participatie in georganiseerde sociale netwerken in de vorm van een Timon Woongroep.

9. Personeel

Begin 2013 wordt een nieuw plan Opleiding- en scholingsbeleid vastgesteld, waarmee we de kaders aangeven voor de volgende vier jaarplannen Opleiding en Scholing. 2013 staat in het teken van een volgende stap in de professionalisering. We starten met de beroepsregistratie van HBO'ers en onderzoeken hoe ons interne opleidingsaanbod hierop het beste kan aansluiten (accreditatie). Ook starten we een pilot om te toetsen of de gewenste kennis, houding, vaardigheden en competenties van medewerkers voldoen aan de eisen van de door Timon ontwikkelde en geïmplementeerde zorgmodules.

Timon streeft ernaar om voortdurend efficiënter en effectiever te werken. Daarom hebben we in 2012 onderzoek laten doen en advies gevraagd over 'het nieuwe werken' in relatie tot de ambulante zorg. Met als onderzoeksvraag: wat houdt 'het nieuwe werken' in de context van de ambulante zorg in en op welke vlakken binnen het bestaande beleid en de huidige manier van werken zijn aanpassingen mogelijk om flexibeler te gaan werken. Eind 2012 zullen we de resultaten bespreken en bepalen op welke gebieden een beleidswijziging wenselijk is en welke beleidsaanpassingen en investeringen dit vraagt.

Timon heeft voor de interventies op basis van de AWBZ een BIG geregistreerde GZ-psychooloog in dienst.

Timon beschikt over een *Verklaring omtrent gedrag* (VOG) van alle medewerkers.

Ondernemingsraad (OR)

In de afgelopen jaren heeft de Ondernemingsraad van Timon zich ontwikkeld tot een volwaardige gesprekspartner van de Raad van Bestuur. Voor de komende jaren wordt door de Raad van Bestuur als doel gesteld de Ondernemingsraad proactief te betrekken bij de planvorming van nieuwe initiatieven. Op deze wijze worden medewerkers van Timon in een vroeg stadium betrokken bij nieuwe plannen in het zorgaanbod.

De Ondernemingsraad heeft de ambitie om in het volgende jaar te groeien van 5 naar 7 leden. Hierbij wordt gestreefd naar een gelijke vertegenwoordiging vanuit zowel de ambulante als residentiële afdelingen en een evenredige verdeling over de diverse regio's waarin Timon actief is.

10. Financiële administratie, registratie beleid en control

In dit jaarplan beschrijven we welke diensten we in 2013 leveren met inzet van personeel en materiële middelen om te voldoen aan de doelstellingen in dit jaarplan en de beoogde kwaliteit van zorg en dienstverlening.

In de exploitatie- en investeringsbegroting vertalen we de activiteiten van Timon financieel en begroten we de te verwachten opbrengsten en kosten. De vigerende wet- en regelgeving vanuit de (rijks)overheden is daarbij leidend. Dit proces wordt geborgd door een binnen de organisatie opgestelde Planning en Control cyclus.

De kwaliteit van registratie wordt beschreven en geborgd vanuit de Kaderregeling AO/IC (Administratieve Organisatie / Interne Controle). Deze regeling schrijft voor welke administratieve organisatie- en interne controlegegevens moeten worden beschreven en hoe de procedures moeten worden gevolgd.

Timon beschikt over een adequaat zorg-registratiepakket. Hierin wordt geregistreerd welke cliënten gedurende welke periode bepaalde zorg ontvangen. Ook worden de gerealiseerde kosten per kostenplaats, dan wel per kostensoort periodiek geboekt en verantwoord. Timon heeft prestatie-indicatoren geformuleerd die inzicht bieden in de omvang en kostprijs van de geleverde zorg.

Met behulp van het zorg-registratiepakket beschikt Timon over een overzicht van de gemaakte kosten in samenhang met de zorg c.q. begeleiding van cliënten. In de loop van 2012 vindt de implementatie van een nieuwe BI-tool (Business Intelligence tool voor bedrijfsinformatie) plaats om beter inzicht te krijgen in de financiële consequenties van de geformuleerde prestatie-indicatoren. De verwachting is dat deze BI-tool in 2013 volledig in gebruik is.

10.1. Knelpunten kansen en bedreigingen

Overheveling

Organisaties die werkzaam zijn in onder andere de domeinen van jeugdzorg, licht verstandelijke beperking (LVB), jeugd GGZ, de AWBZ, de maatschappelijke opvang en de Wmo zijn in deze beleidsperiode betrokken bij de overheveling naar gemeenten. Daarbij gaat het om overdracht van zowel beleid als budgetten. Gemeentes worden integraal verantwoordelijk voor de zorg voor jeugdigen, vanuit de gedachte dat zij dichter bij de jongere en zijn gezin staan en daarmee beter kunnen inschatten wat nodig is. De verregaande ontschotting tussen compartimenten van de zorg voor jeugdigen in brede zin als gevolg van deze ontwikkeling, zal ook grote invloed hebben op de organisatie en de inhoud. De overheveling gaat gepaard met forse bezuinigingen.

Nieuwe verhoudingen en faseverschillen

Organisaties worden in dit transitieproces uitgedaagd opgebouwde kennis en kunde binnen de nieuwe verhoudingen en met gedeeltelijk andere spelers handen en voeten te geven. Veel gemeentes lijken in de beginfase te kiezen voor behoud van de richting, uitgezet door provincies, stadsregio's en zorgkantoren. Toch verwachten wij dat na verloop van tijd (samenwerkingsverbanden van) gemeentes zich zullen ontwikkelen tot 'zakelijke inkopers'. Omdat er tussen de diverse gemeentes in de werkgebieden waar Timon werkzaam is, sprake is van (soms aanzienlijke) faseverschillen in dit proces, vraagt dit veel flexibiliteit van onze organisatie. Dit houdt in dat onze organisatie, waar mogelijk samen met collega-aanbieders, in deze periode fors moet investeren in de relatie en het overleg met (samenwerkende) gemeentes en hiervoor personele capaciteit moet vrij maken.

Gemeentelijk en bovengemeentelijk

Voor uitvoerders van zorgaanbod dat niet op de schaal van een enkele gemeente kan worden georganiseerd, is het van belang dat groepen van gemeentes samen optrekken. Dat veronderstelt echter dat zij ook beleidsmatig en inhoudelijk (zoveel mogelijk) op één lijn zitten. Op dit moment is nog onvoldoende duidelijk of dit het geval zal zijn.

Rollen en regels

Van overheden, zorgkantoren en maatschappelijk ondernemers wordt een grote mate van stuurmanskunst en rolvastheid gevraagd. Zij moeten heldere posities innemen en duidelijkheid creëren met betrekking tot de regels van het spel. In het veld van de (jeugd) kan niet alles aan het krachtenveld van maatschappelijk ondernemers worden overgelaten. In deze periode van druk en transitie is het in het belang van de cliënt om duidelijkheid te scheppen inzake rollen en spelregels.

Bedrijfsvoering en maatschappelijk ondernemerschap

De verschillende transities eisen ook het nodige van de bedrijfsvoering van organisaties. Binnen de huidige subsidiestromen worden wijzigingen doorgevoerd – vooruitlopend en anticiperend op de transitie - die consequenties hebben voor de (financieel-) administratieve organisatie. Ook stellen de nieuwe opdrachtgevers deels andere eisen aan administratie en verantwoording. Dit betekent dan ook dat organisaties hun bedrijfsvoering en daarmee hun bedrijfsvoering processen zodanig dienen in te richten dat zij aansluiten op de (soms uiteenlopende) eisen van opdrachtgevers.

Timon heeft de opvatting dat het primair de taak van de maatschappelijke onderneming is om een kwalitatief hoogwaardig bedrijfsvoeringsbeleid te voeren. De onderneming is ervoor verantwoordelijk een deugdelijk financieel meerjarenbeleid te voeren, gericht op continuïteit, binnen gestelde c.q. overeengekomen kaders. De financiële positie van de organisatie - inclusief beleid met betrekking tot de egaliseringsreserves en collectief gefinancierd gebonden vermogen - maakt hier deel van uit.

Temidden van alle druk: veiligheid voorop

In deze periode van transitie, ombouw en bezuiniging blijft voor Timon het bieden van verantwoorde en kwalitatief hoogwaardige zorg voorop staan en blijft het thema *Veiligheid* bovenaan de agenda staan. Opdrachtgevers en uitvoerders van zorg moeten gezamenlijk een goede balans vinden in het realiseren van de ambities zonder het belang en de veiligheid van het kind en de jongere te schaden.

In de tussentijd hebben wij als sector ook ingezet op een forse professionaliseringsslag, verbetering van de effectiviteit en efficiency, het verbeteren van de aansluiting op het gemeentelijke voorveld en op het achterliggende veld, het slechten van drempels en het ontwikkelen van (inter)sectorale ketens. Er staat veel op de agenda: bedreigingen en kansen. Kansen om de zorg voor kinderen, jongeren en jongvolwassenen te verbeteren en daarmee alle prioriteit te leggen bij datgene waar het feitelijk om gaat.

Begrippenlijst

AKJ	Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg
AMK	Advies en Meldpunt Kindermishandeling
ASH	Ambulante Spoed Hulp
BJZ	Bureau Jeugdzorg
CBCL	Child Behavior Checklist
CHE	Christelijke Hogeschool Ede
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg
CJG	Centra voor Jeugd en Gezin
DUZ	Domein Uitstroom gestuurde Zorg
Equip	Groepstraining
Focus	Timon's centrum voor dagbehandeling en training in Odijk
HKZ	Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector
HU	Hogeschool Utrecht
IAC	Intensief Ambulant Crisis
KTC	Kamer Trainingscentrum
MDFT	Multi Dimensionele Familie Therapie
NJI	Nederlandse Jeugd Instituut
OR	Ondernemingsraad
Residentieel	24-uurs zorg
SOS	Signs of Safety
UJC	Utrechtse Jeugd Centraal
VIB	Video Interactie Begeleiding
VO	Voortgezet Onderwijs
VOG	Verklaring omtrent gedrag
WAC	Wrap Around Care aanpak
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Bijlagen